

บทที่ 4

การดัดแปลงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์

สื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นวนิยายเป็นแหล่งกำเนิดของละครโทรทัศน์ ละครโทรทัศน์หลายเรื่องใช้วิธีการเลือกนวนิยายที่ได้รับคามนิยมอยู่แล้วมาผลิตละครโทรทัศน์เนื่องจากสามารถรับประกันความสำเร็จของละครได้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะในกรณีที่ละครโทรทัศน์นำเอาบทประพันธ์ที่ถูกนำมาใช้ผลิตเป็นละครโทรทัศน์หรือภาพยนตร์หลายครั้งแล้ว มาปิดฝุ่นสร้างใหม่และนำเอาดาราที่มีชื่อเสียง ก็สามารถรับรองได้ว่าละครเรื่องดังกล่าวจะสามารถประสบความสำเร็จแน่นอน ทั้งนี้เท่ากับเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจละครโทรทัศน์ได้วิธีหนึ่ง นอกจากนี้ ตลอดเวลาที่ละครโทรทัศน์เรื่องดังกล่าวออกฉาย ยอดขายของนวนิยายต้นฉบับก็จะขายดีติดอันดับด้วยเช่นกัน

ละครโทรทัศน์เรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวนก็ถือเป็นปรากฏการณ์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน เพราะทั้งสองเรื่องเป็นนวนิยายที่สร้างขึ้นจากบทประพันธ์ดั้งเดิม และประสบความสำเร็จอย่างสูงทั้งคู่ แม้จะมีรูปแบบเนื้อหาที่แตกต่างกัน แต่ละครทั้งสองก็สามารถนำเสนอประเด็นที่น่าสนใจในการเชื่อมโยงเนื้อหาระหว่างนวนิยายและละครโทรทัศน์ได้ดังต่อไปนี้

1. การสร้างแนวคิดและภาพ (Conceptualization and Visualization)
2. การเล่าเรื่อง (Narration)
3. ตัวละครและการสร้างตัวละคร (Character and characterization)
4. รูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์ (Genre)

นวนิยายเรื่องทรายสีเพลิง

1. โครงเรื่อง

ศรุดาหรือทรายเป็นลูกสาวที่เกิดจากศกและดวงดา โดยที่เป็นเพียงลูกนอกสมรส เนื่องจากดวงดาเป็นภรรยาลับของศก และศกเองก็ได้แต่งงานใหม่กับเสาวณีย์ผู้หญิงที่คลุมถุงมือศิริมารดาของศกเลือกให้ ดวงดานั้นเป็นเด็กที่คลุมถุงมือศิริรับมาอุปการะโดยต้องการให้ดูแลคลุมถุงมือศิริในยามชรา เนื่องจากโรคประจำตัว แต่ดวงดามีเป้าหมายที่มากกว่านั้น นั่นคือการได้ก้าวขึ้นไปเป็นภรรยาของศก เนื่องจากเธอหลงใหลศกและเชื่อว่าเขารักเธอจริง เธอจึงยินยอมที่จะอยู่ดูแลรับใช้ศกและมารดาในฐานะภรรยาและลูกบุญธรรม โดยเธอมีศรุดาเป็นข้อผูกมัด แต่เมื่อศกแต่งงานใหม่ นำความโกรธแค้นมาให้เธออย่างยิ่ง แต่เธอยังอดทน ยิ่งเมื่อเสาวณีย์มีบุตรสาวคือศรวณีย์เกิดมาหลังจากศรุดา ก็ยิ่ง

ทำให้เธอรู้สึกบีบคั้นมากขึ้น แต่เธอยังคงอยู่ต่อไปจนกระทั่งเมื่อศรุดาอายุแปดขวบและได้ทะเลาะกับศรวณีย์จนเป็นเหตุให้ศรวณีย์ต้องตกลูกน้ำเธอจึงพาลูกออกจากบ้านคุณหญิงศิริ โดยเธอได้รับคำแนะนำและการดูแลอยู่ห่างๆ จากคุณนารี ซึ่งเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนที่ศรุดาเรียนอยู่ ซึ่งรับรู้และเข้าใจเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับเธอ และในวันนั้นคุณนารีได้ให้หลานชายคือบุรีซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นดูแลศรุดาระหว่างที่เธอกับดวงตากำลังพูดคุยอยู่เพื่อไม่ให้เด็กหญิงได้ซึมซาบแนวคิดที่ไม่ดีงามกับเด็ก แต่จริงๆ แล้วตลอดมาดวงตาได้ใส่ความคิดที่ไม่ดีต่อเพศชายให้ศรุดารับรู้โดยตลอด ทำให้เกิดปมขึ้นในจิตใจเด็กหญิง ในคืนนั้นบุรีและศรุดาได้เล่นด้วยกันอย่างเพลิดเพลินและประทับใจเนื่องจากบุรีไม่มีน้องสาวและ ศรุดาก็ไม่มีพี่ชาย ดังนั้นทั้งคู่จึงรู้สึกประทับใจกันและกัน

หลังจากนั้นดวงตาและศรุดาเดินทางไปใช้ชีวิตที่อเมริกา เพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ ดวงตาแต่งงานใหม่กับชายสูงวัยชาวอเมริกันซึ่งมีฐานะร่ำรวย ทำให้ศรุดาได้รับการเลี้ยงดูส่งเสริมจนสามารถเรียนจบมหาวิทยาลัยที่ตีในระดับปริญญาโท และทำงานเป็นมัณฑนากรตกแต่งภายในในบริษัทชั้นดีแห่งหนึ่ง โดยอาศัยอยู่ที่นิวยอร์กในพื้นที่ที่มีคนที่มีฐานะคืออยู่อาศัย ตลอดเวลาเหล่านี้ ศรุดาและดวงตาไม่ได้ติดต่อกับประเทศไทยและไม่ค่อยคบหาคนไทย สำหรับศรุดา เธอมีเพื่อนบางคนที่เป็นคนไทย ซึ่งหนึ่งในจำนวนนั้นคือฉาน ชายหนุ่มลูกครึ่งเป็นนักธุรกิจ หน้าตาฐานะและการศึกษาดี ศรุดาคบหาเขาเป็นเพื่อนพิเศษ โดยที่เธอได้ผูกมัดหัวใจเขาโดยการมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งเพียงครั้งเดียว และยังคงคบหาอย่างสนิทสนม โดยที่ทั้งคู่ก็มีเพื่อนต่างเพศมากมาย

วันหนึ่ง เธอได้รับข่าวจากดวงตาว่าคุณหญิงศิริถึงแก่กรรมแล้ว และทนายต้องการให้เธอเดินทางไปรับมรดก เธอตัดสินใจมาเพื่อจะทำการแก้ปมที่ติดค้างในใจเธอทั้งหมด นั่นคือความต้องการเอาชนะโดยไม่สนใจวิธีการ และความเกลียดชังการเอาเปรียบของเพศชายที่มีต่อผู้หญิง อาทิที่พ่อของเธอได้เคยทำกับแม่ของเธอในอดีต โดยมีฉานจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ เธอได้รับรู้ว่าน้องสาวต่างมารดามีคู่หมั้นอยู่แล้ว ดังนั้น ศรุดาจึงมีแผนการที่จะทำลายจิตใจเสาวณีย์และศรวณีย์โดยการช่วงชิงพัชระคู่หมั้นของศรวณีย์ให้มาหลงใหลตนเอง เพื่อแก้คืนความเจ็บแค้นในอดีตที่เสาวณีย์เคยสร้างกับแม่ของเธอ และเธอยังมีแผนการทำร้ายจิตใจศรวณีย์ โดยการชักนำศรวณีย์ให้ใกล้ชิดกับฉาน เพื่อให้ศรวณีย์หลงรักฉาน และต้องเสียใจภายหลังที่ฉานนั้นตกอยู่ภายใต้การครอบงำของเธออีกทีหนึ่ง การกลับมาของเธอ นำเอาความโก้หรูมีหน้ามีตามาให้คุณศก ซึ่งห่างไกลจากความโก้หรูมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง คุณศกจึงมีความยินดีและเห่อศรุดาเช่นเดียวกับศรวณีย์ ขณะที่เสาวณีย์ได้แต่มองดูด้วยความระแวงที่ไม่สามารถแสดงออกได้

ศรุตฯ เข้าสังคมใหม่ในเมืองไทย โดยผ่านฉานซึ่งเพื่อนสนิทของฉานคือบุรีก็ได้เข้ามารวมกลุ่มเดียวกัน ศรุตฯ รู้สึกถูกชะตากับบุรี เธอจึงพยายามเข้ามาใกล้ชิดบุรี โดยบุรีเองก็มีความประทับใจศรุตฯ เช่นกันแต่ยังคงสงสัยในตัวศรุตฯ อยู่ และเข้าใจว่าศรุตฯ คือคู่รักของฉาน ในช่วงเวลานี้ ศรุตฯ เข้าไปสนิทสนมกับพัชระ จนพัชระรู้สึกกลุ่มหลงในตัวเธอและเริ่มรู้สึกเบื่อหน่ายศรุตฯ มากขึ้นเรื่อยๆ ศรุตฯ และบุรีต่างเริ่มรู้ว่าอีกฝ่ายคือคนที่ตนเองรู้จักและผูกพันในอดีตแต่ไม่เปิดเผยให้อีกฝ่ายทราบ ฉานมีปัญหาที่พ่อเลี้ยงคือออร์แมน ห่วง ในเรื่องการทำธุรกิจในเมืองไทย ทำให้เกิดความสับสนและเครียดมาก ในระยะเวลานี้ ฉานได้รู้จักศรุตฯ และเริ่มประทับใจในความดีงามและบริสุทธิ์ของเธอ แต่ยังคงคบหาในฐานะน้องสาวของเพื่อนสนิทคือศรุตฯ

ในเวลาต่อมา บุรีและพัชระจะต้องเดินทางโดยเรือตามคำเชิญของสมาคมสถาปนิก พัชระเชิญศรุตฯ และศรุตฯ ไปด้วย ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับที่ฉานต้องเดินทางไปพบมารดาคือคุณแอนน์ที่ภูเก็ตพอดี บุรีได้ใกล้ชิดศรุตฯ มากขึ้นและได้พยายามโน้มน้าวที่จะแก้ไขแนวคิดที่กระหายชัยชนะและความแค้นของศรุตฯ ทำให้ศรุตฯ เกิดความรักและประทับใจในคุณธรรมความดีของบุรีมากขึ้น จนเธอตัดสินใจที่จะผูกมัดบุรี โดยการทิ้งศรุตฯ ไว้ที่ภูเก็ตคนเดียว และเดินทางไปหาบุรีที่สิงคโปร์เพื่อสานความสัมพันธ์ แต่บุรีปฏิเสธและเปิดเผยว่าตนเองเป็นพี่ที่รักและห่วงใยศรุตฯ ทำให้ศรุตฯ ผิดหวังและยิ่งอยากจะได้บุรีมากขึ้นไปอีก ในเวลาเดียวกัน ฉานพบศรุตฯ ที่ภูเก็ต และได้ใกล้ชิดกันทำให้ศรุตฯ รู้สึกผูกพันฉานมากขึ้นและฉานก็รู้สึกประทับใจในความดีงามเสียสละของศรุตฯ มากขึ้น

เมื่อเดินทางกลับกรุงเทพฯ พัทธฯ ได้มาขอถอนหมั้นศรุตฯ กับสกและเสาวณีย์ด้วยตนเอง และขอแต่งงานกับศรุตฯ ทำให้เสาวณีย์ตกใจ แค้นใจและเสียใจมาก เธอโกรธศรุตฯ สกสอบถามศรุตฯ ซึ่งให้คำตอบว่าเธอคบหาในฐานะพี่สาวของกลุ่มหมั้นเท่านั้น พัทธฯ เป็นฝ่ายเข้าใจผิดจึงขอปฏิเสธการขอแต่งงานดังกล่าว ฉานเดินทางกลับมาจากภูเก็ตเพื่อพบว่าการเดินทางไปภูเก็ตเป็นแผนของพ่อเลี้ยงของเขาในการเปลี่ยนแปลงระบบงานของฉาน และสิ่งที่ทำให้ฉานเสียใจที่สุดคือการที่มารดาเข้าไปเกี่ยวข้องกับแผนการดังกล่าวด้วย ในวันนั้น ฉานได้พบศรุตฯ และเธอได้ปลอบโยนเขาจนทั้งคู่ได้ใกล้ชิดและเป็นของกันและกัน ฉานเริ่มรู้ว่าจริงๆ แล้ว เขารักศรุตฯ และต้องการจะแต่งงานกับเธอ จึงได้บอกศรุตฯ และทำให้ศรุตฯ แค้นใจมาก ที่ฉานหลุดพ้นการบงการของเธอไปรักศัตรูคือศรุตฯ ฉานโกรธมากที่ศรุตฯ หลอกใช้จึงทำให้ศรุตฯ แต่งงานด้วย โดยให้ย้ายมาอยู่กับเขา ศรุตฯ วางแผนไปหาฉานเวลาเดียวกับศรุตฯ เพื่อให้ศรุตฯ รู้ว่าฉานเป็นคนรักของตน และศรุตฯ ไม่มี

ความหมายกับฉาน สรวณีย์เข้ามาพบทั้งคู่อยู่ด้วยกัน ทำให้เธอตกใจและเสียใจ จึงรีบหนีออกไป คดขยี้เร็วเร็วทำให้เกิดอุบัติเหตุเรือคว่ำ และสรวณีย์จมน้ำตาย

ฉานเสียใจมาก ทุกคนรอบตัวศรุตปฏิบัติเสฐศรุตและมองว่าศรุตคือต้นเหตุแต่ศรุตแสรัง ไม่สนใจ และตัดสินใจให้นุรีเป็นผู้พิพากษาว่าเธอควรจะทำอย่างไร นุรีตัดสินใจให้ศรุตไปจาก สังคมนี้ เพราะทุกคนกำลังเจ็บปวดจากผลการกระทำของเธอ โดยนุรีเลือกที่จะตัดใจจากศรุต เพราะนุรีเชื่อมั่นในความถูกต้องมากที่สุด แม้จะเสียใจมากก็ตาม ศรุตตัดสินใจกลับอเมริกาโดย เรียนรู้ที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่อย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม

2. ตัวละครเรื่อง ทราญสีเพลิง

1. ศรุต

ศรุตเป็นตัวละครหลักของเรื่องทราญสีเพลิง เพราะศรุตเป็นตัวละครที่ดำเนินเรื่อง เป็นปม ขัดแย้งของตัวละคร ศรุตเป็นผู้ผูกประเด็นปัญหาของเรื่อง และเป็นเสมือนสัญลักษณ์นำความคิด หลักของเรื่อง (Theme) มาสู่ผู้อ่าน ศรุตเป็นหญิงสาววัยยี่สิบสี่ปี ที่ประสบความสำเร็จด้านการศึกษาและการทำงานจากต่างประเทศ มีรูปร่างหน้าตาที่งดงาม สะดุดตา อาชีพเป็นมัณฑนากร มีนิสัยร่า เริง แจ่มใส ฉลาด คล่องแคล่ว ทันคน มีเสน่ห์

ศรุตเป็นบุตรนอกสมรสของศกและดวงตา โดยที่ดวงตาผู้เป็นมารดาเป็นภรรยาลับของศก ดังนั้น นางจึงเลี้ยงดูศรุตด้วยความคับแค้นและกดดัน โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับตัวของดวงตาและ ศรุตกับเสาวณีย์ผู้เป็นภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมายและสรวณีย์บุตรสาวที่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่ จากศกและคุณหญิงศิริผู้เป็นย่า ตลอดเวลาที่ดวงตาเลี้ยงดูศรุต ณ บ้านของคุณหญิงศิริ เธอสร้าง ปมปัญหาให้ลูกสาวคือศรุตโดยไม่รู้ตัว โดยการกล่าวถึง พูดถึงผู้เป็นบิดาของศรุตและครอบครัว ของเขาอย่างเจ็บแค้นขมขื่นเสมอๆ จนกลายเป็นการเพาะความรู้สึกในแง่ลบต่อเพศชายให้ศรุตโดย ไม่รู้ตัว ดังนั้นภายใต้ความร่าเริงของศรุตจึงมีปมปัญหาที่เกิดขึ้นในใจด้วย นั่นคือความรู้สึก กระทบอยากได้ชัยชนะเหนือผู้อื่น เนื่องจากศรุตได้รับการเลี้ยงดูมาอย่างเป็นรองจากน้องสาวต่าง มารดา ไม่ได้รับความรักใคร่ชื่นชมยินดีอย่างมากมายเท่ากับที่สรวณีย์ได้รับ และความรู้สึกที่อยากจะ แก่แค้นในสิ่งที่เพศชายทำให้เพศหญิงเจ็บช้ำ เหมือนกับที่ศกผู้เป็นบิดาได้ทำกับดวงตาผู้เป็นมารดา ยิ่งเมื่อศรุตได้รับการส่งเสริมให้มีคุณลักษณะที่ดีเด่นในทุกด้านในภายหลัง เนื่องจากมารดาได้ย้าย ไปทำงานในสหรัฐอเมริกาและได้แต่งงานใหม่กับชายสูงวัยชาวอเมริกันที่มีฐานะระดับมหาเศรษฐี จึงยังสามารถส่งเสริมคุณสมบัติของความงาม ความฉลาดเฉลียว และความสามารถในทุกด้านให้

เด่นชัดมากขึ้น พร้อมกันนั้น สภาพการดำเนินชีวิตในสังคมตะวันตก โดยเฉพาะในเมืองใหญ่เช่น นิวยอร์กยิ่งบ่มเพาะนิสัยการต่อสู้ การเอาชนะ การช่วงชิงผู้อื่น ที่มีอยู่ในใจศรุตทำให้มากขึ้น

ในด้านของความรักศรุตไม่เคยยินยอมปล่อยให้รักผู้ชายผู้ใด เพราะมีความรู้สึกเกลียดแค้นเพศชายในส่วนลึกของจิตใจ เธอจึงใช้ความสวยงามและเสน่ห์ที่เป็นเยื่อล่อให้เพศชายเข้ามาหลงใหลในตัวเธอ โดยเฉพาะผู้ชายที่มีเจ้าของแล้ว ศรุตจะยังมีความปรารถนาที่จะเอาชนะผู้หญิงที่ผู้ชายคนดังกล่าวรักอยู่ โดยไม่ใส่ใจถึงวิธีการ ทั้งนี้ ศรุตต้องการที่จะครองความเป็นหนึ่งเพียงผู้เดียว เพื่อที่จะเอาชนะผู้หญิงและเพื่อที่จะครอบครองจิตใจของผู้ชาย ในบางครั้งเธอต้องลงทุนถึงขั้นเอาตัวเข้าแลกเพียงเพื่อจะเอาชนะหรือช่วงชิงจิตใจของผู้ชายคนดังกล่าวให้มาหลงใหลในตัวเธอ โดยที่เธอไม่เคยมีความรักตอบแทนเลย เพราะเธอถือว่าการให้ “บรรณาการ” แค่นั้นเท่านั้น ซึ่งปกติแล้วศรุตจะเลือกเฉพาะผู้ชายที่เป็นชาติตะวันตกเท่านั้น และไม่คบหาเป็นเพื่อน แต่สำหรับฉาน ศรุตให้ความเป็นเพื่อนและมีความสัมพันธ์ลึกซึ้งด้วย ทั้งๆ ที่เป็นคนไทย

ศรุตตัดสินใจที่จะเดินทางกลับมาเมืองไทย หลังจากทราบเรื่องการฆาตกรรมของคุณหญิงศิริผู้ป็นย่า โดยที่มีแผนการที่จะกลับไปแก้คืนสิ่งที่เธอและดวงตาผู้เป็นมารดาได้รับจากศกและคุณหญิงศิริ เธอมีความตั้งใจที่จะแก้แค้นเสาวณีย์โดยใช้ศรวณีย์ผู้เป็นบุตรสาวเป็นเครื่องมือ เธอใช้ความสวยงาม น่ารัก และความหุรหุราเป็นลสิ่งฉาบหน้า เพื่อให้ศกผู้เป็นบิดาเชื่อใจและรักใคร่เธอ โดยปราศจากความรักและความเคารพอย่างจริงจัง เธอใช้คุณสมบัติในตัวเองให้ผู้อื่นเข้ามาหลงใหล เธอใช้ความงาม เสน่ห์ ความยั่ววน อ่อนหวานของเพศหญิงทำให้พัชระซึ่งเป็นคู่หมั้นของศรวณีย์หลงใหล เธอใช้มิตรภาพเป็นลสิ่งผูกมัดฉาน เธอใช้ท่าทางกริยาที่อบอุ่น ห่วงใยเป็นลสิ่งผูกมัดจิตใจศรวณีย์ ให้รักใคร่และเชื่อมั่นในตัวเธอ และเธอใช้ความเคารพและมารยาทที่ดั่งงามกับเสาวณีย์เป็นลสิ่งที่ทำให้เสาวณีย์ไม่อาจต่อว่าเธอได้และด้วยคุณสมบัติของเธอทำให้เธอสามารถทำร้ายและทำลายบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปมปัญหาของเธอได้

ศรุตจัดเป็นตัวละครลักษณะ Rounded Character คือเป็นตัวละครที่มีลักษณะความเป็นมนุษย์ทุกด้าน มีด้านบวก เช่นความสวยงาม ฉลาดเฉลียว ความเชื่อมั่นในตนเอง และมีด้านลบ ได้แก่ความกระหายในชัยชนะ การไม่รู้จักรรยาและมารยาทในการใช้ชีวิตและการไม่มีความยับยั้งชั่งใจ ถึงแม้ว่าในที่สุด ศรุตจะได้เรียนรู้ที่จะแก้ไขและปรับปรุงตนเองในภายหลัง แต่ประสบการณ์ดังกล่าวต้องใช้ชีวิตคนขึ้นมา ทั้งนี้ ถึงแม้ ศรุตจะเลือกเขียนในการดำเนินแผนการ แต่เธอก็ยังมีปมขัดแย้งในใจอยู่บ้าง นั่นแสดงว่าภาพของศรุตไม่ใช่ตัวละครที่อยู่ในด้านมืดทั้งหมด หลายครั้งที่ศรุต

แสดงความไม่เชื่อมั่นในสิ่งที่ทำออกมาให้เห็น แต่เนื่องจากความรู้สึกด้านลบมีสูงกว่าเธอจึงยืนยันที่จะเอาชนะ แต่เมื่อมีผู้ชักจูงชักนำและเป็นตัวแทนของความคิดเช่นนุรี ก็ทำให้ศรุตารเริ่มเกิดความรู้สึกคล้อยตามไปในความดีและความถูกต้องมากขึ้น

ตัวละครของศรุตารเป็นตัวละครที่สามารถทำให้ผู้อ่านรู้สึกทั้งรักและชังไปในเวลาเดียวกัน สามารถสร้างความรู้สึกโกรธแค้นในการกระทำของศรุตารแต่พร้อมกันนั้นก็มีความเห็นใจในสิ่งที่ศรุตารรู้สึก

ศรุตารเรียนรู้ที่จะใช้ความรัก ล่อลวง ชักจูงผู้คนมาแต่เยาว์วัย พร้อมๆ กับที่เรียนรู้ที่จะไม่ปลดปล่อยใจของตัวเองกับใครด้วยเธอยอมไม่ได้ถ้าตกเป็นเบี้ยล่าง (ทรายสีเพลิง, หน้า 141)

บุรียืนมองกริยานั้นเจียบๆ ... น่าเสียดายยิ่งนักหญิงสาวผู้นี้มีคุณสมบัติที่เลอเลิศ มีทั้งความเข้มแข็ง มั่นคง คละเคล้าไปกับเนื้อแท้ของจิตใจที่อ่อนละเอียดยปราณีต

หากวิธีการที่เธอหลอหลอมตัวเองขึ้นมา นั้น ผิดทั้งหมด คุณสมบัติที่เลอเลิศเหล่านี้จึงกลายเป็นอาวุธที่คมแหว่ง ทำร้าย บุคคลผู้รอบข้างและแม้กระทั่งตัวเองในท้ายที่สุด

นี่เป็นเพราะความเจ็บปวด เพราะประสบการณ์ในวัยเด็กของเธอใช่ไหม ทั้งพ่อ ทั้งแม่ ทั้งผู้เกี่ยวข้องรอบข้างทุกคนรู้ตัวบ้างหรือเปล่าว่าได้ทำอะไรลงไป ได้ฝังความรู้สึก ผังพลังชนิดไหนไว้ในใจเธอ

ทำให้เธอเฝ้าซุกซ่อนความอ่อนไหว ว้าเหว่ไว้ในส่วนลึก เอาจริตมายา และความกระหายในชัยชนะมาฉาบหน้า ทำให้พลังแห่งการพุ่งทะยานไปข้างหน้าของเธอมักเกินจุดพอดี

ทั้งหมดนี้ เขาอยากปรับเปลี่ยน แก้ไข ด้วยความเข้าใจด้วยความปรารถนาดี และเชื่อใจอันแสนประหลาดที่มีต่อเธอโดยไม่รู้ตัว ทว่า เมื่อเรื่องราวล่วงเลยมาจนถึงขั้นนี้ บาปและทุกข์ที่เธอสร้างขึ้นด้วยอารมณ์และทิฐิรุนแรงกลับเป็นตัวกีดขวาง กั้นกลาง ความตั้งใจของเขาโดยสิ้นเชิงเสียแล้ว (ทรายสีเพลิง, หน้า 662)

2. บุรี

บุรีเป็นตัวละครที่เป็นเสมือนสัญลักษณ์ของความดีและความถูกต้อง ทั้งนี้เพราะบุรีเติบโตในครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการเลี้ยงดูด้วยความรัก และได้รับการอบรมสั่งสอนจากผู้เป็นยายคือคุณนารีให้ยึดถือในความดีและความถูกต้องเป็นหลักในการดำเนินชีวิต บุรีเป็นตัวละครที่มีรู้จักคน

เอง มีความเข้าใจโลก สังคมและผู้คน มีคุณธรรมในการดำเนินชีวิต อีกทั้งมีความเมตตากรุณาต่อผู้อื่น พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือและความเข้าใจเสมอ

ทว่าบุรีก็คือบุรี...แม้เขาจะมีได้ซัดซากับกิเลสยั่ววนใดๆ หากเขาก็ได้กำหนดบทบาทของตัวเองไว้อย่างมั่นคงว่า เขาจะมีใจ “ชาย” ที่รักษา “เชิง” ด้วยการผลิผลามก้าวล่วงลงไปบนสะพานของไมตรีของใครอย่างไรมารยาทและจรรยา หากจะเป็น “ชาย” ที่รักษา “เชิง” ด้วยการตั้งมั่นอยู่กับคุณธรรมและความถูกต้อง (ทรายสีเพลิง, หน้า 340)

แม้บุรีจะไม่ได้เป็นตัวละครที่มีปมขัดแย้งกับตัวละครอื่น แต่บุรีก็ต้องมีปมขัดแย้งในตัวเอง นั่นคือการเลือกระหว่างความรักและความถูกต้อง ซึ่งสุดท้ายบุรีเลือกที่ความถูกต้อง บุรีเป็นตัวละครที่เป็นที่พึ่งของตัวละครอื่นๆ ในเรื่อง ทุกคนจะให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจในความคิดของบุรี แม้กระทั่งศรดาซึ่งยอมรับการพิพากษาการกระทำของตัวเองจากบุรีเพียงผู้เดียว โดยที่ไม่ใส่ใจกับปฏิกิริยาของคนอื่นในสังคม นอกจากนี้บุรีเป็นตัวละครที่มีความเจนโลก (sophisticated) ในตนเอง บุรีสามารถหยั่งรู้ความรู้สึกและความต้องการที่อยู่ภายในตัวละครอย่างเด่นชัด

ถึงจะรู้ทันและดักทางได้เสียทุกครั้ง เขาก็ยังมีความเห็นอกเห็นใจและเข้าใจ แม้จะมีความระอาในความทะนง มั่นใจในตัวเองจนเต็มขีดของเธออยู่มากมาย แต่ก็ยังคงมีที่ให้ความชื่นชมแทรกตัวอยู่ แม้จะมีความขัดแย้ง ไม่เห็นด้วย กับทัศนคติและแนวคิดของเธอ ความรู้สึกอยากจะทำปกป้องและปรับเปลี่ยนดูแลจิตใจของเขาก็ยังคงเต็มเปี่ยม (ทรายสีเพลิง, หน้า 481)

3. ฉาน

ตัวละครของฉานมีลักษณะ 2 ด้านในตัวของตัวเอง นั่นคือโดยภายนอกแล้ว ฉานเป็นชายหนุ่ม นักรุกชิงหน้าตา การศึกษา ฐานะดี ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน แต่โดยจิตใจแล้ว ฉานเป็นคนที่มีความว้าเหวและแสวงหาที่พึ่งทางจิตใจ เพราะฉานเติบโตจากครอบครัวที่มีปัญหาเหมือนศรดาเช่นกัน นอกจากนี้ ฉานยังได้รับการเลี้ยงดูจากพ่อเลี้ยงชาวจีนฮ่องกงให้ต่อสู้ ช่วงชิงเอาชนะ โดยไม่สนใจวิธีการ ทำให้ฉานรู้สึกกดดันและรู้สึกต่อต้านอยู่ภายใน สิ่งที่ฉานต้องการตลอดเวลาคือที่พึ่งทางใจที่อบอุ่น ดังนั้นแม้ฉานจะมีมิตรภาพที่ดีกับศรดา แต่เมื่อเขาพบกับศรดาซึ่งหุ้มเทความรัก ความห่วงใยให้โดยไร้ข้อแม้ก็ทำให้ฉานได้เรียนรู้ความต้องการที่แท้จริงของตนเอง นั่นคือความสงบสุขในการใช้ชีวิต

ฉานเป็นตัวละครที่มีลักษณะการเปลี่ยนแปลง (Changing Character) จากตอนต้นเรื่อง ผู้เขียนจะสร้างภาพของฉานเป็นหนุ่มเสเพล รักสนุกไม่จริงจังกับผู้หญิงคนใดนอกจากศรดา แต่ก็ยังมีความสนุกในการคบหาผู้หญิงอื่น จนกระทั่งฉานได้เริ่มเรียนรู้คุณค่าของความรักและความดีที่แท้จริงจากศรวณีย์ ฉานจึงมีความแน่วแน่มั่นคงทางอารมณ์มากขึ้น

“ถ้าเป็นแต่ก่อนคุณต้องตอบได้ ยิ่งถ้าคุณสงสัยว่าเป็นอั้นละก็ คุณจะยังตอบได้แรงกว่าที่เขาทำกับคุณเป็นสองสองสามเท่าทีเดียว”

“ลิซ่า...” ฉานเรียก ลากเสียงยาวอย่างล้อเลียน

“ผมกับอั้นเป็นคู่แข่งกันในหลายเรื่องก็จริง แต่ผมไม่เคยมองว่าเขาเป็นศัตรูหรอกนะ เราแตกต่างกันมากเกินกว่าที่จะรักกันอย่างพี่น้องหรือมิตรสนิทแต่ผมก็ไม่ได้เกลียดเขา”

“คุณเกลียดเขา” ลิซ่ายืนยัน

“เหมือนอย่างที่เขาเกลียดคุณนั่นแหละ เพียงแต่ตอนนี้คุณเลิกเกลียดเขาแล้ว คุณกำลังพยายามที่จะให้อภัยและเข้าใจ นี่แหละที่ทำให้ฉันบอกว่าคุณเปลี่ยนแปลงไป คุณเยือกเย็นขึ้น”

หญิงสาวขยับตัวนั่งตัวตรง จ้องตาโตมองตรงมาอย่างคาดคั้น

“ต้องเป็นอิทธิพลของผู้หญิงสักคนแน่... ไม่มีอำนาจอะไรจะเปลี่ยนนิสัยและพฤติกรรมของผู้ชายได้ นอกจากอำนาจของความรัก และไม่มีอิทธิพลใดๆ จะครอบงำจิตใจของผู้ชายได้ เหมือนอย่างอิทธิพลของผู้หญิงที่เขาต้องใจ” ลิซ่าหัวเราะรื้น กลับกลายเป็นผู้หญิงคนที่สนุกสนานกับชีวิตคนเดิม

“ไหนดสารภาพมาซิ ชาร์ลส์ สารภาพกับฉันในฐานะเพื่อนเก่า ผู้หญิงคนเมื่อกี้ไซ้ใหม่ที่มีทั้งอำนาจและอิทธิพลทำให้คุณเปลี่ยนแปลงเยือกเย็นขึ้นจนคิดจะให้อภัยคนที่คุณเกลียด เค่งครัด ถือสังจะ จนไม่ยอมแตะต้องผู้หญิงอื่นแม้กระทั่งผู้หญิงที่เต็มใจจะร่วมสนุกโดยไม่มีข้อผูกมัด เรียกร้องอย่างญาติของพี่สะใภ้ของฉันคนนี้” (ทรายสีเพลิง, หน้า 514)

4. ศรวณีย์

ตัวละครศรวณีย์เป็นตัวละครที่มีลักษณะตายตัวหรือ Flat Character ผู้เขียนสร้างภาพของศรวณีย์เป็นผู้หญิงที่มีความบอบบาง อ่อนโยน หัวอ่อน ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นตัวละครที่มีลักษณะผู้ถูกกระทำ (Submissive) ศรวณีย์เป็นตัวละครที่ตกเป็นเหยื่อจากเหตุการณ์ที่ตนเองไม่ได้กระทำ และปัญหาที่ไม่ได้เป็นผู้ก่อ แต่อย่างไรก็ตามศรวณีย์มีความดีงาม ความเมตตาและเอื้อเฟื้อผู้อื่น อีกทั้งการไม่ผูกใจเจ็บกับผู้ใด

5. สก

สกเป็นตัวละครที่สร้างปมปัญหาของเรื่อง สกเป็นผู้ชายที่มีพร้อมทั้งรูปสมบัติ คุณสมบัติ และทรัพย์สมบัติ แต่สกมีความเห็นแก่ตัวของเพศชายอยู่มาก ในตอนต้นเรื่อง ถึงแม้สกมีหน้าที่ความเป็นพ่อและสามีต่อศรุตและดวงดา แต่เมื่อสกพบผู้หญิงที่มีคุณสมบัติเทียบพร้อมกว่าเช่นเสาวณีย์ สกก็ละทิ้งภาระหน้าที่ที่ควรทำไปแต่งงานและมีลูกใหม่ โดยไม่ใส่ใจกับหน้าที่ของตนเอง และเมื่อดวงดาและศรุตออกจากบ้านไปสกก็ไม่แสดงความเสียใจหรือพยายามติดตามหา แต่เมื่อศรุตย้อนกลับมาพร้อมคุณสมบัติที่เลิศเลอซึ่งเสาวณีย์และศรวณีย์ไม่สามารถทำได้ สกพร้อมที่จะต้อนรับและปลาทปล้อมกับศรุตอย่างเต็มที่เพราะศรุตนำเอาหน้าตาและชื่อเสียงซึ่งสกไม่ได้รับมานานแล้วกลับมาให้สกอีกครั้งหนึ่ง

6. ดวงดา

ดวงดาเป็นผู้หญิงที่มีความทะเยอทะยาน ดวงดาพยายามที่จะเหยียบฐานะจากเด็กในบ้านกึ่งลูกบุญธรรมของคุณหญิงศิริขึ้นมาเป็นภรรยาของสก แต่เนื่องจากสกและคุณหญิงศิริต้องการดวงดาไว้เพียงเพื่อใช้งาน ตามคำพูดของคุณหญิงศิริที่ว่า “ร้อยไว้ใช้” ดังนั้นเมื่อดวงดารับรู้ความจำเป็นของคนที่มีไว้เพียงเพื่อปรนนิบัติรับใช้คุณหญิงศิริและสกนั้น ทำให้ดวงดาเกิดความผิดหวังอย่างแรงและตัดสินใจนำศรุตออกจากบ้าน แต่เนื่องจากดวงดาสร้างปมกดดันให้ตนเองและลูกสาวอย่างมาก โดยการพูดให้ศรุตรับรู้หรือได้ยินในสิ่งที่ไม่สมควร เป็นการบ่มเพาะความคิดการเคียดแค้นชิงชังและไม่รู้จักให้อภัยในตัวศรุตโดยไม่รู้ตัว

7. เสาวณีย์

เสาวณีย์เป็นผู้หญิงที่มาจากครอบครัวที่ดี เสาวณีย์ตกลงแต่งงานกับสกแม้จะรู้ว่าสกมีครอบครัวอยู่แล้ว โดยเชื่อมั่นคุณสมบัติของตนเองว่าจะสามารถชนะใจสกได้ โดยไม่ได้พิจารณาถึงความถูกต้อง ดังนั้น เมื่อศรุตกลับมา เสาวณีย์ยังเกิดความวิตกกังวล เนื่องจากมองเห็นการต่อสู้และการเปรียบเทียบที่จะเกิดขึ้นกับศรวณีย์ ซึ่งไม่สามารถชนะศรุตได้ในทุกด้าน นอกจากนี้ ยังมีความระแวงในพฤติกรรมของศรุต โดยเฉพาะกับพัชระ คู่หมั้นของศรวณีย์ แต่จำต้องทนเก็บกดความระแวงดังกล่าว เพื่อรักษาภาพพจน์ของแม่เลี้ยงที่เป็นผู้ดี

8. พัทธระ

พัชระเป็นชายหนุ่มอ่อนโลก เรียบร้อย หัวอ่อน สุภาพ พร้อมที่จะทำตามคำสั่ง แต่เมื่อได้การชักจูง และการเข้าชวนจากศรุต พัทธระก็พร้อมที่จะสลัดตัวตนเดิมของตนออกไป เพื่อเอาชนะใจ

ศรุตดา เนื่องจากอ่อนประสบการณ์ชีวิต เมื่อได้รับการตักเตือนหว่านล้อม กลับทำให้พัชระเกิดความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะให้มากยิ่งขึ้นไปอีก จนในที่สุดเมื่อได้รับรู้ความจริงก็ทำให้พัชระได้เติบโตมากขึ้น

3. การดำเนินเรื่อง

ผู้เขียนนิยายเป็นผู้ดำเนินเรื่องแบบผู้เล่าเป็นผู้เรื่องทั้งหมด รู้จักตัวละครในทุกแง่มุมบรรยาย นำเสนอเนื้อเรื่องในทุกด้าน จากทุกแง่มุมของตัวละคร ชี้แจงและให้เหตุผลการกระทำของตัวละครอย่างเด่นชัด ผู้เขียนมีอิสระในการบอกเล่าเรื่องราว โดยสามารถย้อนเหตุการณ์ในอดีตหรือคาดเดาเหตุการณ์ในอนาคตได้

4. เหตุการณ์ในเรื่อง

นิยายจะต้องประกอบด้วยปมขัดแย้งของตัวละคร จากเรื่องทราดสี่เพลิง พบว่ามีปมขัดแย้งเกิดขึ้นทั้ง 3 รูปแบบ คือปมขัดแย้งระหว่างตัวละคร ปมขัดแย้งระหว่างตัวละครกับสังคม และปมขัดแย้งภายในตัวละคร โดยจะแสดงเป็นแผนภูมิดังต่อไปนี้

ผู้กระทำ / ผู้ถูกกระทำ	ศรุตดา	บุรี	ฉาน	ศรวณีย์	พัชระ	ศก	ดวงดา	เสาวณีย์	สังคม
ศรุตดา	X					X			X
บุรี	X	X							
ฉาน	X		X						
ศรวณีย์	X				X				
พัชระ	X								
ศก	X				X				
ดวงดา	X					X	X	X	
เสาวณีย์					X	X	X		
สังคม									

ตารางที่ 1 ตารางแสดงปมปัญหาของตัวละครในเรื่องทราดสี่เพลิง

ก. ปมปัญหาระหว่างตัวละคร

ในเรื่องทราดสี่เพลิง ผู้เขียนได้ใส่ปมปัญหาของตัวละครไว้หลายชุด ชุดแรกซึ่งเป็นปมปัญหาที่นำมาสู่ปมปัญหาที่เป็นประเด็นเรื่อง ได้แก่ปมปัญหาระหว่าง ศก ดวงดา และเสาวณีย์ ซึ่ง

เป็นปัญหาเรื่องรักสามเส้ากับการทำหน้าที่ที่ถูกต้อง การแก่งแย่งความรักและการครอบครองความเป็นหนึ่งในครอบครัว ปมดังกล่าว ได้บ่มเพาะความต้องการชนะเอาไว้ในตัวศรดาจนทำให้เกิดปมปัญหาภายหลังกับศรดา

ศรดาได้สร้างปมปัญหาไว้กับตัวละครหลายตัว ทั้งโดยตรงเช่นศรวณีย์กับเสาวณีย์ หรือโดยทางอ้อมเช่นปัญหากับฉานหรือบุรี

ข. ปมปัญหาระหว่างตัวละครกับสังคม

ปมปัญหาระหว่างตัวละครกับสังคมที่เห็นเด่นชัดได้แก่การพิพากษาการกระทำของศรดาที่ส่งผลต่อการตายของศรวณีย์ โดยที่สังคมทำการลงโทษศรดาโดยการปฏิเสธไม่ยอมรับศรดาอีกต่อไป เช่นการกระทำของเพื่อนๆ ในกลุ่มที่แสดงต่อศรดาเมื่อศรดาเข้าไปรวมกลุ่มที่ผับ

ค. ปมปัญหาภายในตัวละคร

นิยายที่คิดว่าจะแสดงความลึกซึ้งของตัวละคร โดยนำเสนอปมปัญหาของตัวละครในการต่อสู้ระหว่างความถูกต้องหรือจริยธรรมกับความต้องการตามสัญชาตญาณของตัวละครเป็นต้น ในเรื่องทรายสีเพลิง ตัวละครตัวหลักพบปมปัญหาดังกล่าวหลายตัวละครดังนี้

	ความถูกต้อง	ความต้องการ
ศรดา	การรู้จักให้อภัย และปล่อยวางอดีต การมีมารยาทในการดำเนินชีวิต การรู้จักการเอาชนะด้วยวิธีที่ถูกต้อง	ความต้องการเป็นที่หนึ่ง การไขว่คว้าสิ่งที่ต้องการ การฉกฉวยแย่งชิงโดยไม่สนใจผู้อื่น
ฉาน	การปล่อยวาง ความสงบสุข	การต่อสู้ดิ้นรนเพื่อการอยู่รอดทางธุรกิจ
บุรี	การยึดมั่นในคุณธรรมความดีและความถูกต้อง	ความรัก ความหลงใหล
พัชระ	ภาระหน้าที่และความคาดหวังจากครอบครัวและสังคมรอบข้าง	ความอิสระ การครอบครองคนที่ตัวเองรักและต้องการ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงปมปัญหาภายในตัวละครเรื่องทรายสีเพลิง

นอกจากนี้ปมปัญหาจะค่อยๆ ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่ต้นเรื่อง และขมวดปมมากขึ้นเรื่อยๆ และขยายความสัมพันธ์ของตัวละครมากขึ้นๆ จนถึงจุด Climax และเกิดการคลี่คลายเพื่อนำไปสู่การบรรลุความจริง (Enlightenment)

5. สถานที่

เรื่องทราบดีเปลืองให้ความสำคัญกับสถานที่พอสมควร สถานที่ต่างๆในเรื่องเป็นสัญลักษณ์ นำเสนอเหตุผลหรือเหตุการณ์ที่นำไปสู่การกระทำของตัวละคร อาทิเช่น

บ้านพรหมมาศศรีนารายณ์

ผู้เขียนบรรยายภาพของบ้านพรหมมาศศรีนารายณ์ในลักษณะใหญ่โตกว้างขวาง และใช้บ้านและบริเวณรอบบ้าน อาทิเช่นสวนหินเป็นสิ่งแสดงความรุ่งโรจน์หรือความเลื่อมของสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะสวนหินซึ่งเป็นสถานที่ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แสดงลักษณะนิสัยของคุณหญิงศิริ ที่มีความกระด้าง เลือดเย็นและเย็นชา

บ้านของนุรี

ผู้เขียนแสดงภาพบ้านของนุรีเป็นบ้านของครอบครัวระดับกลาง ไม่ใหญ่โตหรูหรา แต่มีความรักและความอบอุ่น โดยแสดงผ่านการกระทำของตัวละคร อาทิ ภาพการจัดเตรียมของว่างที่ชานบ้านอย่างง่ายๆ สบายๆ ของคุณเขตและคุณสุนทรี พ่อแม่ของนุรี

นิวยอร์ก

เนื่องจากนิวยอร์กเป็นเมืองใหญ่มีการต่อสู้แข่งขันมาก ดังนั้น ผู้เขียนจึงตั้งใจให้นิวยอร์กเป็นเมืองที่ศรุตฯ ตัวละครเอกอาศัยและทำงาน เพื่อแสดงสภาพการต่อสู้ดิ้นรนในชีวิตประจำวัน จนกลายเป็นสิ่งที่อยู่ในนิสัยของศรุตฯ ไปโดยไม่รู้ตัว

6. บรรยายกาศและน้ำเสียง

ผู้เขียนเรื่องทราบดีเปลืองคือคุณปิยะพร ศักดิ์เกษม ได้สอดใส่แง่คิดหรือการวิพากษ์วิจารณ์ตัวละครไว้ตลอดเนื้อเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการย้าถึงจุดยืนของตัวละคร การแสดงความคิดเห็นขัดแย้งกับตัวละคร หรือการเสนอแนะตัวละครอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ทำให้ผู้อ่านสามารถมองเห็นถึงสาระที่แทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง และรู้สึกคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียน

7. ภาษา

ผู้เขียนใช้รูปแบบการใช้ภาษาให้หลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงเนื้อหา ความคิดเห็น ปฏิกริยาของตัวละครกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้น การใช้คำเปรียบเปรย หรือสรรพนามต่างๆ ของตัวละคร มีความสำคัญต่อเนื้อเรื่อง อาทิการใช้สรรพนามแทนตัวเองของนุรีว่า “พีบี” เป็นการแสดงว่านุรีจำศรุตฯ ในยามเยาว์วัยได้ดี หรือการใช้สรรพนาม “ทราบดี” แทนตัวเองของศรุตฯ กับศรวณีย์ แสดงว่าศรุตฯ ไม่ต้องการจะนับศรวณีย์เป็นน้องซึ่งแสดงถึงความเกลียดชังในศรุตฯ ที่มีต่อเสาวณีย์และศรวณีย์

8. สัญลักษณ์และการอ้างถึง

ผู้เขียนใช้สัญลักษณ์และการอ้างถึง โดยตีความให้ผู้อ่านรับทราบไปพร้อมกันด้วย อาทิ การตั้งชื่อตัวละคร ผู้เขียนได้ให้เหตุผลการตั้งชื่อศรุตว่า “ทราย” โดยผ่านความคิดเห็นของดวงตามารดาของศรุตว่า การตั้งชื่อว่าทรายเพื่อเป็นการเตือนว่าบุตรสาวคือศรุตนั้นมีคุณค่าเพียงกรวดหินดินทรายเท่านั้น นอกจากนี้ ชื่อจริงของตัวละครยังแสดงลักษณะนิสัยของตัวละครด้วย เช่นชื่อ “ศรุต” แปลว่าผู้มีชื่อเสียง ซึ่งแสดงความต้องการของศรุตตลอดเวลาถึงความต้องการที่จะเอาชนะและความต้องการที่จะเป็นที่หนึ่งอยู่เสมอ นอกจากนี้ ชื่อของ “ศรวณีย์” ซึ่งแปลว่าสิ่งดีงามก็สามารถแสดงตัวตนที่แท้จริงของศรวณีย์ได้เด่นชัด ว่าศรวณีย์เป็นผู้ที่มีความดีงาม สำหรับชื่อเล่นของศรวณีย์ที่ชื่อว่า “ลูกศร” ก็อาจจะแปลความหมายได้ว่าศรวณีย์เป็นเสมือนลูกศรที่ทำให้ศรุตต้องเจ็บปวดเพราะความอิจฉาในวัยเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกัน

9. แนวเรื่องหรือแก่นเรื่อง

ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะให้แนวคิดหลักแก่ผู้อ่านคือ การที่ต้องการให้ผู้อ่านตระหนักว่า การแสวงหาชัยชนะโดยไม่รู้จักความเพียงพอและคุณธรรมมารยาท การดิ้นรนไขว่คว้าไม่ยอมหยุดนิ่งโดยไม่มีการใคร่ครวญพิจารณาถึงวิธีการ การยึดถือความต้องการส่วนตัวโดยไม่พิจารณาถึงความถูกต้องและเหตุผล การปล่อยวางอดีตโดย นอกจากนี้ ผู้เขียนยังต้องการเสนอแนะการทำหน้าที่ที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะหน้าที่ของพ่อและแม่ต่อลูก หน้าที่ของสามีต่อภรรยา และหน้าที่ของมนุษย์ที่พึงเป็น เนื่องจากผู้เขียนนวนิยายตระหนักถึงปัญหาการแก่งแย่ง การช่วงชิง การยึดติดกับวัตถุนิยมในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นผู้เขียนจึงต้องการชี้แนะให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงคุณค่าความดีงามของจิตใจ และการยึดถือความถูกต้อง คุณธรรมและมารยาทในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งตระหนักถึงหน้าที่ที่พึงทำด้วยตามที่ได้เขียนไว้ในคำนำดังต่อไปนี้

“โลกยังคงเดินทางผ่านอวกาศด้วยความเร็วคงที่หนึ่งหมื่นเจ็ดร้อยกิโลเมตรต่อชั่วโมง หากการเดินทางแห่งชีวิตบนโลกใบนี้กลับยิ่งเร่งรีบร้อนรน โดยมีความต้องการอย่างไร้ขอบเขตเป็นเชื้อเพลิง

ในเมื่อเป้าหมายของผู้คน คือชัยชนะและความเป็นเลิศเหนือผู้ใดชีวิตจึงถูกผลักดันให้มุ่งไปข้างหน้าอย่างไม่มีจุดจบจนบางครั้งกฎกติกาหรือคุณธรรมจรรยาแบบใดๆ ถึงกับต้องถูกวางลงเมื่อโดนตีค่าว่าเป็นน้ำหนักถ่วง

เมื่อสายธารแห่งคุณธรรม ความหวังดี หวังงามกับชีวิตและเพื่อนมนุษย์เริ่มแห้งเหือดบ่อโลก...จึงร้อน แล้ง และเร่งรีบขึ้นทุกวัน

...ไม่มีเพลิงกองใดร้อนเร่าเท่าความไม่รู้จักพอ เมื่อความกระหายในใจของคนไม่เคยดับชีวิต...ซึ่งหล่อเลี้ยงไว้ด้วยความอยากจึงต้องถูกเผาผลาญไปอย่างไร้ค่าเสมอ” (ทรายสีเพลิง, คำนำ)

“คุณไม่หวังหรือที่เห็นผู้คนในสังคมตะเกียกตะกายชิงกันปีนป่ายขึ้นสูงและพุ่งทะยานไปข้างหน้า โดยไม่แยแสว่าต้องเหยียบ ต้องผลักดัน ต้องทำร้ายใครมาบ้างตามรยทาง หรือคุณไม่สนใจเพราะคุณเป็นคนที่ได้อยู่หน้าสุดอยู่แล้ว” บุรีไม่วายเคาะเอาในตอนที่

ศรุตหัวเราะอีกครั้งหนึ่ง หากครั้งนี้ด้วยความภาคภูมิใจที่นางคน หญิงสาวเซ็ดหน้า สะบัดผมดำยาวหยักเป็นคลื่นของคนมารวมกันไว้บนบ่าข้างหนึ่ง ใช้นิ้วหมุนพินมันเล่นอย่างใจลอยก่อนที่จะตอบคำถาม

“ใช่! ฉันเป็นอย่างนั้น และตั้งใจจะเป็นอย่างนั้นให้ได้อยู่แล้ว” เธอหรีดดวงตาดำงามระยับนั้นจ้องมองตรงมาอย่างคั่นทา

“คุณบุรีพูดราวกับว่าอยากให้โลกให้สังคมหยุดนิ่ง ไม่มีการเดินหรือวิ่งไปข้างหน้าอย่างนั้นแหละ”

“เปล่า...ผมเพียงแต่ต้องการให้ทุกคนหอบหิ้วเอามารยาทและคุณธรรมจรรยาติดตัวไปด้วยเท่านั้นแหละ ไม่ใช่คิดแต่จะดิ้นรนไปข้างหน้า หลงลืมละทิ้งสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับจิตวิญญาณไว้เบื้องหลัง การต่อสู้ดิ้นรนเพื่อชัยชนะก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ควรคำนึงว่าเราได้ชัยชนะนั้นมาโดยวิธีไหนด้วย” (ทรายสีเพลิง, หน้า526)

“เราเคยคุยกันแล้วใช่ไหมทราย บนเรือ ถึงความมุ่งมั่น พุ่งทะยานใจว่าแค่ชัยชนะของคุณ...และของผู้คน” เสียงนุ่มๆ เบาๆ นั้นยังคงดังมาอีก

“ทั้งหมดนี้ คุณทำไปเพราะต้องการเอาชนะโดยไม่แยแสใส่ใจกับวิธีการ คุณวางกติกา วางคุณธรรมทิ้งไว้แล้วมุ่งหน้าฝ่าฟัน ... มันคงจะไม่ร้ายกาจน่ารังเกียจนักถ้าคุณมีคู่ต่อสู้ที่สมน้ำสมเนื้อ..” (ทรายสีเพลิง, หน้า 660)

“คุณจะมองเพียงแค่ผลของมันเท่านั้นหรือคะ คุณบุรี คุณก็รู้ว่าอะไรทำให้ฉันเป็นอย่างนี้ ... คุณมองข้ามจุดเริ่มต้นที่ความผิดพลาดของพ่อของฉัน เพราะเขาก็เป็นผู้ชายเหมือนกับคุณ ใช่ไหมเล่า...” คราวนี้เธอพูดออกมาด้วยอารมณ์ประชดประชันก่อนที่จะระเบิดวาจาอย่างคั่งแค้นออกมาอีกว่า

“เขาทำอะไรก็ได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องแยแสกับผลของมันแล้วก็เอาความผิดทั้งหมดมาวางไว้ที่ฉันคนเดียวใช่ไหม”

“ผมไม่เคยเห็นด้วยกับการกระทำของเขาทราย ไม่เคยเห็นด้วยว่ามันเป็นการกระทำที่ถูกต้อง งดงาม และไม่เคยมองข้าม ไม่ละเลย...”

ถ้อยวาจาของยายของเขากลับเข้ามาสู่ความทรงจำของนุรีอีกครั้ง “ผู้ชายต้องเป็นเสาเอกของบ้าน ต้องตั้งอยู่ในที่อันควร ต้องมั่นคงด้วยคุณธรรม” นี่ไงล่ะ ... โศกนาฏกรรมครั้งนี้ มิได้มีจุดเริ่มต้นที่เสาเอกของบ้านละเลยหน้าที่และความรับผิดชอบของตัวเอง ไขว่คว้าหาประโยชน์โดยมิได้คำนึงถึงคุณธรรม...ไม่คำนึงถึงแม้กระทั่งความคิด ความรู้สึกของบริวารในบ้านหรือ (ทรายสีเพลิง, หน้า 661)

“บีย่าเชี่ยวชาญลูก อย่าคิดว่าชีวิตจิตใจของมนุษย์คนอื่นไม่มีความหมาย ... ยิ่งบีย่าเป็นผู้ชายยิ่งต้องระวังตัวให้มาก คู่พ่อของบีย่าเป็นตัวอย่าง เราต้องเป็นเสาเอกของบ้าน ต้องตั้งอยู่ในที่อันควรมั่นคงด้วยคุณธรรม อย่าสร้างบาปไว้กับใครถ้าไม่คิดจะรักใคร่เลี้ยงดูหรือยกย่องเขาจริงจัง...” (ทรายสีเพลิง, หน้า 99)

“เฮ้! บิลองสังเกตุคุณ ความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในสังคมไทยร้อยละเก้าสิบห้าเกิดจากผู้ชายมักง่าย มักได้ ไม่รับผิดชอบจริงไหม” (ทรายสีเพลิง, หน้า 101)

“ไม่ว่าสังคมเขาจะนับถือคนรวย นิยมคนหล่อ ยกย่องคนเก่งกันสักแค่ไหน... สำหรับยายแล้วไม่เห็นว่าจะไร้มันจะมั่นคงจริงจังก่อคุณธรรมความดี ยายจึงอยากให้มียึดจับข้อคิด ข้อปฏิบัติเหล่านี้เอาไว้ให้มันคงที่สุด ..แก่ตัวลงไป บีย่าจะได้เป็นคนที่ใครๆ ก็ยกมือไหว้ได้โดยไม่ต้องกระดากใจ...” (ทรายสีเพลิง, หน้า 105)

“เราเคยได้คุยกันมากมาย คุณจำไม่ได้หรือ เราพูดกันถึงเรื่องการวางอดีตไว้ในที่ของมัน ให้มันเป็นเพียงแค่บทเรียน ไม่ใช่ภาระหน้าที่ ต้องแก้ไขและแก้กิน หน้าที่ของเรา คือการสร้างชีวิตให้ถูกต้องงดงาม ทั้งเพื่อตัวเอง ผู้คนรอบข้างและสังคมโดยรวม” (ทรายสีเพลิง, หน้า 662)

“คุณไม่ยอมรับ ไม่ยอมเชื่อเพราะทิฐิและความทะนงตนของคุณมีมากเกินไป ถ้าคุณไม่ปิดตา ปิดใจ เรื่องทั้งหลายก็คงไม่ล่วงเลยร้ายแรงถึงขั้นนี้ คุณเอาความปรารถนา ความต้องการของตัวเองมานำหน้าเหตุและผล เอามานำหน้าคุณธรรมจรรยาอันเป็นบาปหนักที่สุดของมนุษย์ คุณมี

ทุกสิ่งทุกอย่างแล้วในชีวิตนี้ มีแม่กระทั่งคนที่รักคุณอย่างจริงใจ แต่คุณก็ไม่เคยพอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ กลับคิดนินทา ไชวคิดว่า ยื้อแย่ง แม่ในสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ต้องการยึดครอง แม่กระทั่งสิ่งที่ไม่มีความหมายอะไรกับคุณเลย... ความไม่รู้จักพอนี้แหละคือความทุกข์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” (ทรายสีเพลิง, หน้า 663)

“แค่คิดไม่ยอมยุติความต้องการของตัวเอง แค่นี้จะทำร้ายผู้คนเพื่อตอบสนองความต้องการก็ร้ายกาจพออยู่แล้วละ ทราย” (ทรายสีเพลิง, หน้า 663)

หากความเป็นพ่อเป็นแม่นั้นยากนัก มิใช่เพียงแคความรักก็สามารถเลี้ยงดูให้ลูกเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งกายและใจได้...คนเป็นแม่ต้องเพียบพร้อมในทุกสิ่ง โดยเฉพาะสุขภาพจิตที่มั่นคง เพื่อเป็นแบบอย่างให้หัวใจที่หัวใจน้อยๆ ที่แสนบริสุทธิ์ได้ยึดถือ...ต้องละทิ้งกิเลสและความรักความต้องการใดๆ ของตนเองลงเพื่อทุ่มเททั้งหมดให้กับชีวิตน้อยๆ ที่ได้สร้างขึ้นมาจากวิญญาณและเลือดเนื้อของตนเอง

...และที่สำคัญ ต้องระวังตัวทุกอย่างก้าว ทั้งกาย วาจา และใจ ด้วยพฤติกรรมบางอย่าง อาจเปรียบประดุจการป้ายสีสกปรกลงไปบนผ้าขาว...ยากแก่การซักล้าง ทำความสะอาด มีแต่จะยิ่งซึมซับออกไปเป็นวงกว้าง (ทรายสีเพลิง, หน้า 33)

นวนิยายเรื่องยามเมื่อลมพัดหวน

1. โครงเรื่อง

ชง ชายหนุ่มวัยประมาณสามสิบกว่าปี เป็นนักเรียนนอกอังกฤษและกำลังทำงานอยู่ในโรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงลอนดอน ซึ่งกำลังเดินทางมาพักผ่อนที่ปารีส ได้รับการแจ้งจากพатиนักเรียนรุ่นนอกที่อังกฤษว่าขอความช่วยเหลือให้ชงดูแลพี่สาวซึ่งกำลังเดินทางมาจากกรุงแมดริดประเทศสเปน หลังจากไปเยี่ยมคุณอาที่ป่วยเสร็จแล้วและมีความตั้งใจที่จะแวะเยี่ยมพาทีก่อนกลับเมืองไทย แต่พатиไม่สามารถจะไปรับพี่สาวได้ด้วยตนเองจึงขอให้ชงดูแลพี่สาวแทน ทั้งนี้พатиแจ้งชงว่าพี่สาวได้สมรสและมีบุตรแล้ว เนื่องจากระแวงในตัวชงว่าจะล่วงเกินพี่สาว เพราะชงมีกิตติศัพท์ในเรื่องผู้หญิงมาก ชงรับปาก และไปรับการบูรพี่สาวของพатиให้ตามที่ตกลงกันไว้ หลังจากพบกัน การบูรแสดงอาการไม่ไว้ใจออกมาให้ชงรู้สึกรำคาญบ้าง แต่หลังจากได้พูดคุยสนทนากัน และได้เดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่ที่น่าสนใจหลายแห่ง อาทิพระราชวังแวร์ซายล์ หรือพิพิธภัณฑ์ศิลปะลูฟร์ ระหว่างนั้น ทั้งสองได้พูดคุยกันอย่างถุกคอกและสนิทสนมมากขึ้น การบูรมีความสนใจที่จะศึกษาตัวชงมาก

ขึ้น และสอบถามขงว่าทำไมจึงมาอยู่เมืองนอกนาน ขงจึงบอกเล่าเรื่องราวความผิดหวังในรักของตนเองให้ฟัง และขงก็รู้สึกสนใจการบูรมากแต่ไม่สามารถแสดงได้อย่างเปิดเผยเนื่องจากขงคิดว่าการบูรแต่งงานและมีบุตรแล้ว หลังจากที่ขงพาการบูรมาอาศัยพักที่บ้านของแสดเพื่อนสนิทของขง แสดก็ยังสนับสนุนให้ขงใกล้ชิดกับการบูร หลังจากพักอยู่หนึ่งคืนขงได้พาการบูรเดินทางกลับมาอังกฤษเพื่อพบพาที เมื่อพบพาทีแล้ว การบูรก็เริ่มแสดงความรู้สึกสนใจขงจนพาทีสังเกตเห็นการบูรใช้เวลาอยู่คนเดียวพร้อมทั้งคิดถึงขงและรู้สึกอึดอัดที่ไม่สามารถบอกความจริงว่าตนเองยังไม่แต่งงานให้ขงทราบได้ วันหนึ่งการบูรออกมาเที่ยวตามลำพังและพบขงโดยบังเอิญ จากนั้นขงจึงนัดพาการบูร ออกมาเที่ยวซึ่งการบูรตกลง เมื่อพบกันอีกครั้งการบูรพยายามชักชวนขงให้มากลับเมืองไทย เมื่อการบูรต้องเดินทางกลับนั้น ขงไปส่งที่สนามบิน โดยที่การบูรพยายามขอให้ขงติดต่อกลับไปหาแต่ขงไม่รับปาก

2. ตัวละคร

ขง

ขงเป็นชายหนุ่มวัยประมาณสามสิบปีขึ้นไปจบการศึกษาจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และได้เดินทางมาอังกฤษเพื่อติดตามคนรัก แต่เมื่อพบว่าคนรักได้พบผู้ชายอื่นแล้ว ขงก็ตัดสินใจไม่กลับเมืองไทยมาเป็นเวลาสิบสองปี ขงทำงานเป็นผู้ช่วยผู้จัดการของโรงแรมแห่งหนึ่งในกรุงลอนดอน นอกจากนี้ ขงเป็นคนที่มีลักษณะที่มีเสน่ห์ต่อเพศตรงข้าม แต่ยังไม่มีความรักเนื่องจากยังไม่พบคนที่ขงรู้สึกประทับใจ มีนิสัยร่าเริง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีน้ำใจ

การบูร

การบูรเป็นหญิงสาวอายุประมาณ 24-25 ปี จบการศึกษาจากคณะบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เดินทางมาเยี่ยมคุณอาที่รักเธอเหมือนลูกที่กรุงแมดริด ประเทศสเปน จากนั้นจึงมีความตั้งใจที่จะมาเยี่ยมพาทีซึ่งเป็นน้องชายที่กำลังเรียนอยู่ที่ลอนดอน การบูรมีความสนใจในตัวขงมากแต่ไม่สามารถแสดงออกได้เนื่องจากพาทีแนะนำให้แสดงตนเป็นผู้หญิงที่แต่งงานแล้ว มีนิสัยร่าเริงสดใส

แสด

แสดเป็นเพื่อนสนิทของขง ที่อาศัยอยู่ที่ปารีสพร้อมสามีคืออ้วนและลูกชาย แสดเป็นคนร่าเริงเปิดเผย

พาทิ

พาทิเป็นน้องชายของการบูร ไม่ได้เรียนหนังสือจริงจัง ใช้ชีวิตแบบคนมีฐานะ หวงพี่สาว แม้จะสนิทสนมกับชงกับไม่ต้องการให้การบูรซึ่งเป็นพี่สาวสนิทสนมกับชง เนื่องจากไม่ไว้วางใจในตัวชง

3. การดำเนินเรื่อง

ผู้เขียนนิยายเป็นผู้เล่าเรื่องทั้งหมด แต่ไม่ได้ใส่รายละเอียด ภูมิหลัง ลักษณะนิสัย ความคิดทัศนคติของอารมณ์ ออกมาอย่างละเอียดและลึก เนื่องจากเรื่อง “ยามเมื่อลมพัดหวน” เป็นนวนิยายขนาดสั้น และผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะเขียนเป็นนวนิยายเชิงท่องเที่ยวมากกว่าที่จะเป็นนวนิยายที่น่าเสนอแง่มุมแก่นแท้ความเป็นมนุษย์ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะบอกเล่าแง่มุม ความคิดของตัวละครหรือเหตุการณ์ออกมาทั้งหมด

4. เหตุการณ์ในเรื่อง

เหตุการณ์ในเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนเกิดขึ้นภายใน 1 อาทิตย์เท่านั้น และเหตุการณ์ในเรื่องจะเน้นเรื่องการท่องเที่ยวเป็นหลักและมีการอธิบายรายละเอียดของสถานที่และรูปแบบศิลปะต่างๆ เช่นภาพวาด หรือสถาปัตยกรรมและการตกแต่ง เนื่องผู้เขียนมีความสนใจในเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะเขียนเป็นนวนิยายนำเที่ยวสถานที่ที่ผู้เขียนประทับใจ

ปมปัญหาที่เกิดขึ้นได้แก่การต้องปิดบังความรู้สึกระหว่างชงกับการบูร เนื่องจากการบูรต้องแสดงตัวว่าแต่งงานแล้วทำให้ชงไม่สามารถแสดงความรู้สึกการบูรอย่างเปิดเผยได้

5. สถานที่

“ยามเมื่อลมพัดหวน” ดำเนินเนื้อเรื่องที่ต่างประเทศเป็นหลัก เพราะเป็นนิยายนำเที่ยวประเทศ ฝรั่งเศสและอังกฤษ โดยผู้เขียนบรรยายการเข้าชมสถานที่ต่างๆ เช่น พระราชวังแวร์ซายส์ พิพิธภัณฑ์ลูฟร์ ในประเทศฝรั่งเศส และสวนที่เมืองวิสเซย์ ประเทศอังกฤษเป็นต้น

6. บรรยายกาศและน้ำเสียง

ผู้เขียนแต่งเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนด้วยบรรยายกาศสบายๆ ไม่เคร่งเครียดเนื่องจากตั้งใจจะให้เป็นเรื่องเบาๆ เพื่อความบันเทิงมากกว่า และต้องการบอกเล่ารายละเอียดของสถานที่ที่ตนเองประทับใจ โดยบอกเล่าผ่านการท่องเที่ยวของตัวเอง

7. ภาษา

ผู้เขียนแต่งเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนด้วยการใช้ภาษาเป็นภาษาพูดและภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป ไม่มีใช้ภาษาที่หลากหลาย เนื่องจากมีตัวละครน้อย นอกจากนี้ ยังไม่มีการใช้การเปรียบเทียบต่างๆ ด้วยเพราะเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนเป็นนวนิยายขนาดสั้น

8. สัญลักษณ์และการอ้างอิง

ผู้เขียนไม่ได้ใช้สัญลักษณ์ในการดำเนินเรื่องยามเมื่อลมพัดหวน เพราะเป็นนิยายขนาดสั้นซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องใช้ สัญลักษณ์ในการบอกเล่าเรื่อง เพราะไม่ได้มีเนื้อหาในแง่มุมลึกซึ้งที่ต้องการบอกเล่า

9. แนวเรื่องหรือแก่นเรื่อง

ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะบอกเล่าเนื้อหาเกี่ยวกับการเดินทางไปประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษโดยบรรยายถึงสถานที่ ศิลปวัฒนธรรม การใช้ชีวิตของคนไทยในต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังเสนอแนะแนวความคิดที่คนไทยควรกลับไปบ้านเกิดเมืองนอน เพื่อพัฒนาประเทศ

การสร้างแนวคิดและภาพ

เนื่องจากสื่อนวนิยายเป็นสื่อใช้ภาษา (Verbal language) เป็นหลัก การสื่อสารทั้งหมดต้องผ่านภาษา ผู้อ่านใช้จินตนาการได้จากคำอธิบายและพรรณนาโวหารที่ปรากฏในเรื่อง การใช้คำพูด เช่น คำวิเศษณ์ คำคุณศัพท์ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อนำมาดัดแปลงเป็นละครโทรทัศน์การบรรยายดังกล่าวไม่สามารถนำเสนอได้อย่างเด่นชัดเท่ากับการบรรยายในนวนิยาย ดังนั้น ละครโทรทัศน์ต้องใช้ภาพและเสียงอันได้แก่การแสดงและบทสนทนาของตัวละคร มาเป็นช่องทางของสารที่ส่งถึงผู้ชม

(ก) การแสดงความรู้สึกเกลียดชังในนวนิยายเรื่องทรายสีเพลิง

...ควรจะโทษใครดีหนอ ที่ยึดเยียดชีวิตแบบนี้ให้เธอ?...

...ชีวิตที่ถูกพันนาการไว้กับกองทุกข์ ต้องก้มหน้ารับการเหยียบย่ำ ...เพราะเครื่องมือ
เครื่องมือที่ใช้พันนาการเรานั้นคือความรักและความกตัญญูของคุณ

(ความคิดของดวงตาเมื่อเกิดความโกรธที่ไม่มีใครมารับสรุตาแทนเธอ-บทที่ 2 ทรายสีเพลิง)

วันแรกของเธอในบ้านหลังนั้น ผ่านมาร่วมยี่สิบปีแล้ว... จะว่าสุขก็พูดได้ไม่เต็มปาก เพราะมันมีหนามแหลมแทรกอยู่ในในท่ามกลางกอกุหลาบ จะว่าทุกข์ ก็ไม่อาจกล่าวอ้างได้เช่นกัน เพราะเธอเองก็ยินยอมที่จะจ่อมจมอยู่ในกองทุกข์นั้น ด้วยไม่อาจตัดใจจาก “รัก” และ “รส” ที่เจือมาด้วยความเจ็บปวดได้

(ดวงตาระลึกถึงความหลังของตัวเอง-บทที่ 2 ทรายสีเพลิง)

(ข) การแสดงความรู้สึกความคาดหวังและความผิดหวังในนวนิยายเรื่องทรายสีเพลิง

เธอไม่เคยไขว่คว้าอะไรได้สักอย่าง...ไม่เคยได้เลย ...ทั้งๆ ที่โหยหาคืนรหมดตลอด ไม่ว่าจะกลายเป็นลูกเป็นแม่ที่เธอเฝ้าฝืนเอาไว้ในนามที่เป็นเด็ก หวังไว้ว่าจะได้รับจากผู้หญิงเจ้าของคนนั้น... หรือความรักความพิศواس ที่เธอฝืนมาตลอดชีวิตสาวว่าจะได้รับจาก “เขา”

(ดวงตาคิดถึงความต้องการของตัวเอง-บทที่ 2 ทรายสีเพลิง)

ว่าที่จริง..เธอก็มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีกว่าหลายๆ ชีวิตในโลกใบนี้มากมายนัก ...ได้อยู่อาศัยในที่ที่ดี ไม่เคยเดือดร้อนเรื่องเงิน ไม่เคยต้องค้ำเงินเพื่อเลี้ยงชีพ มีรถใช้ มีงานมั่นคง มีลูกสาวน่ารัก .. มีพ่อของแก่ให้เธอรักและบูชา

...หากจะไม่มีผู้หญิงคนหนึ่งเข้ามาแทรกกระหว่างกลาง เธอก็จะพอใจกับชีวิตทุกวันนี้อย่างที่สุด.....

ความคิดคววนทำให้เธอหลุดจากออกมาโดยมิได้ตั้งใจ

“ถ้าเพียงแค่ว่าคุณคงจะไม่แต่งงาน...ถ้าเพียงแต่จะไม่มี “คนอื่น” แทรกเข้ามาในครอบครัว...”

หญิงวัยกลางคนที่นั่งอยู่ใกล้ๆ เตรียมปรนนิบัติรับใช้ด้วยความรักความเวทนา ที่มีมาเป็นเวลานานนับสิบปี ได้แต่ถอนใจ.....ด้วยประโยคที่ดวงตาเปลวไฟลกล่าวออกมาเหมือนละเมอนั้น บอกให้รู้ว่าหญิงสาวผู้นี้ ยังคงไม่ละทิ้งความฝันในวัยสาวรุ่น ไม่เคยจืดจางกับความรักความบูชา ที่ได้เฝ้าทุ่มเทให้กับทายาทหนุ่มคนเดียวของตระกูลเลย

...ก็ที่มีศรุดาขึ้นมาในวันนี้ ไม่ใช่เพราะความรัก ความหลงใหลที่เธอเฝ้าทุ่มเทให้จนสุดใจหรือหรือ?...

หากฝ่ายชายและมารดาของเขาผู้เป็นประมุขของบ้านนี้ มีความรักความหลงใหลแบบนั้น ตอบแทนบ้างหรือเปล่า ...หรือเป็นเพียงเพราะความคะนองในวัยหนุ่ม กับเหตุผลที่แอบองประโยชน์บางประการ

(การสะท้อนความคิดและการแสดงออกของดวงตาโดยผ่านความคิดของนางอุทิสโดยแอบแฝงความรู้สึกสงสัยและตัดพ้อแทนดวงตา-บทที่ 3 ทรายสีเพลิง)

จากเนื้อความที่ยกมาข้างต้น จะพบว่าผู้อ่านจะรู้ว่าดวงตามีความกดดันอยู่ภายใน บางครั้งมีความรู้สึกเหมือนกับเกลียดตัวเอง เพราะไม่สามารถตัดใจได้จากภาระหน้าที่ที่ถูกลมอบหมายให้ทำ และความคาดหวังว่าจะได้รับความรักตอบแทน ทำให้ไม่สามารถตัดสินใจเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขวิถีชีวิตนี้

เมื่อนำบทประพันธ์เรื่องทรายสีเพลิงมาทำเป็นละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทได้เพิ่มเติมเนื้อหาของตัวละครดวงตาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ผู้ชมได้รู้จักกับดวงตา ว่าดวงตามีพื้นเพ ภูมิหลังอย่างไร และทำให้เกิดผลในอนาคตอย่างไรบ้าง โดยการบอกเล่าเป็นภาพเหตุการณ์ที่สร้างปมปัญหาในเรื่องในตอนๆ 1-3 โดยเริ่มต้นที่แนะนำตัวละครเด็กหญิงต่างจังหวัดชื่อเพียงตาอายุประมาณ 10 ปี ที่มีฐานะยากจน มีพี่น้องหลายคน ดังนั้น จึงเป็นการยากที่เพียงตาจะมีโอกาสเรียนต่อ ซึ่งผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้แสดงความต้องการของเพียงตาโดยการมองคุณเด็กนักเรียนคนอื่นๆ ไปโรงเรียนอย่างอิจฉา และเมื่อตอนที่เพียงตาบอกครูว่าอยากจะเป็นจิตรกร เมื่อท่านเจ้าคุณและคุณหญิงศิริได้เดินทางมายังหมู่บ้านดังกล่าว ทั้งสองได้แจ้งความจำนงกับเจ้าอาวาสว่าต้องการรับเด็กไปอุปการะโดยต้องตัดขาดจากครอบครัวเดิม ท่านเจ้าอาวาสจึงสอบถามพ่อแม่ของเพียงตา ซึ่งทั้งคู่บอกให้เพียงตาตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ทุกคนคาดว่าเพียงตาจะไปอยู่กับท่านเจ้าคุณและคุณหญิงศิริ เพราะเพียงตาเป็นเด็กที่ทะเยอทะยาน ซึ่งเพียงตาดกกลงจริงๆ และเดินทางไปอยู่กับคุณหญิงศิริ และต้องเปลี่ยนชื่อเป็นดวงตาเพื่อให้ลืมตัวตนเดิมของตน ดวงตาหวังว่าจะได้เรียนวาดรูปตามต้องการ และคุณหญิงคงเลี้ยงดูเหมือนเป็นลูกแท้ๆ และได้พบกับสก เด็กชายวัยรุ่น ลูกชายของคุณหญิงศิริ

หลังจากนั้น ผู้เขียนบทได้ทำให้ผู้ชมเห็นพัฒนาการของตัวละครโดยนำเสนอภาพของเพียงตาหรือดวงตาในวัยสาว ซึ่งถูกคุณหญิงบังคับให้เรียนพยาบาล ทั้งๆ ที่ต้องการเรียนศิลปะ แต่ไม่สามารถขัดใจได้ หลังจากนั้นเมื่อท่านเจ้าคุณเสียชีวิต สกต้องเดินทางกลับจากนอก และมาพบดวงตาและเริ่มแสดงความสนใจในตัวดวงตา ซึ่งเธอก็ดีใจมากและยินยอมเมื่อสกต้องการความสัมพันธ์ลึกซึ้ง สกขอให้ปิดเป็นความลับซึ่งดวงตาก็ยินยอมอย่างดี และเมื่อดวงตาท้องก็ทำให้เรื่องดังกล่าวต้องเปิดเผยออกมาทำให้คุณหญิงศิริโกรธมาก จึงให้บ้านเรือนไม้บนอกบริเวณติดกับดวงตาเพื่อแยกสกและดวงตาออกจากกัน และเริ่มหาผู้หญิงที่เหมาะสมกับสกให้ซึ่งสกก็ไม่ได้ขัดขวาง และยินดีเมื่อได้รู้จักเสาวณีย์ ผู้หญิงที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อม ในการดำเนินเรื่องตอนนี้ ผู้เขียนพยายามสอดใส่ภาพ

ความขัดแย้งระหว่างดวงตาและเสาวณีย์ เช่น การแสดงท่าที่หมั่นไส้ของดวงตา หรืออาการเยาะเย้ยของเสาวณีย์เมื่อแต่งงานกันสกแล้ว เพื่อแสดงให้ผู้ชมเห็นภาพความขัดแย้งได้เด่นชัดมากขึ้น

จากตัวอย่างข้างต้น เราสามารถพบว่าละครโทรทัศน์ไม่สามารถแสดง “ความรู้สึกกดดันภายใน” ของดวงตาออกมาให้เห็นเด่นชัดได้ จึงต้องมีการสร้างเนื้อหาเพิ่มเติมเพื่อต่อยอดความรู้สึกของดวงตาให้เห็นเด่นชัดมากขึ้น โดยให้ภาพความทะเยอทะยานของเด็กที่มีแต่ความขาดแคลนชีวิตของเพียงตาหรือดวงตา เพื่อให้ผู้ชมสามารถมองเห็นความหวังความต้องการของดวงตาได้มากขึ้น และเข้าใจในเหตุผลการเลี้ยวคู่ ปลุกฝังศรตาให้มองแต่ความเด่นและความเป็นหนึ่งอยู่เสมอ ดังนั้น การใช้ภาพเล่าเรื่องจึงเป็นสิ่งสำคัญเพราะละครไม่สามารถบอกความคิดของตัวละครได้ทุกแง่มุม

นอกจากนี้ ผู้เขียนบทละครยังเพิ่มเติมรายละเอียดของชื่อตัวละครให้มากขึ้น ในนวนิยาย ผู้เขียนไม่มีการบอกเล่าเรื่องของดวงตาเลย แต่เมื่อมาเป็นละครโทรทัศน์ผู้เขียนบทละครให้แง่มุมมากขึ้น โดยการบอกเล่าว่าดวงตาเป็นชื่อที่เปลี่ยนใหม่จากเพียงตา เพราะคุณหญิงต้องการให้คู่ทันสมัยและลบภาพอดีตออกไปจากดวงตาโดยสิ้นเชิง ซึ่งเป็นการแสดงความครอบงำของคุณหญิงศิริที่มีต่อดวงตา

(ก) การแสดงความรู้สึกหวาดระแวงและไม่มั่นใจสถานภาพในนวนิยายเรื่อง
ทรายสีเพลิง

หากจะมองเพียงแค่คุณสมบัติต่างๆของคุณหญิงสาวผู้นี้ เธอเองก็คงจะหลงใหล รักใคร่ ไปเหมือนกับผู้ที่คนหลายๆ คนเป็น ทว่าความระแวงและห่วงกังวลในตัวลูกสาวคนเดียวทำให้เธอไม่อาจที่จะเมตตาเอ็นดูได้อย่างสนิทใจ

หากนี่คือบทบาทที่เธอจะต้องแสดงจนสุดความสามารถ.... เช่นเดียวกับที่เคยแสดงอย่างได้ผลมาแล้วกับบทบาทของ “ภรรยาแต่ง” ...ครั้งนี้ มิใช่เพื่อยึดครองชายหนุ่มผู้เป็นที่รักอีกต่อไป ด้วยเธอพันวิญแห่งความรักความใคร่ ไปเสียแล้ว

...ฐานะทางสังคมที่เธอต้องยึดครอง และลูกสาวคนเดียวต่างหากที่ทำให้เธอต้องยอมทนเก็บงำความรู้สึก....

(ความรู้สึกของเสาวณีย์ที่ระแวงในตัวศรตาซึ่งไม่อาจเปิดเผยได้-บทที่ 37 ทรายสีเพลิง)

ในนวนิยาย ผู้เขียนสามารถแสดงให้เห็นว่าทราบความรู้สึกที่ซ่อนเร้นในใจตัวละครได้โดยการบรรยายความรู้สึกของตัวละคร เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมดังกล่าว แต่เมื่อละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่แสดงออกด้วยภาพมิใช่ตัวอักษร ดังนั้นต้องใช้วิธีการอื่น แสดงความรู้สึกของตัวละครแทน เช่นจากความรู้สึกของเสาวณีย์ที่แสดงออกมาข้างต้น ละครโทรทัศน์นำเสนอความขัดแย้งระหว่างเสาวณีย์กับศรุตโดยแสดงผ่านฉากของการจัดเตรียมสัมภาระขึ้นรถ และนำเสนอโดยใช้การแสดง เช่นความตั้งใจที่จะให้ศรุตแสดงว่าเสาวณีย์เป็น “คนนอก” โดยการจัดฉากถ่ายรูปสมาชิกในครอบครัว โดยให้ศรุตแสดงออกให้เห็นเด่นชัดว่า เสาวณีย์ไม่ใช่ครอบครัวของศรุต และพุดจาแฉกคั่นเสาวณีย์อย่างสุภาพ โดยที่ผู้อื่นไม่รู้แต่เสาวณีย์จะรู้ดี ทำให้เสาวณีย์โกรธมากและใช้การแสดงด้วยแววตาที่เกลียดชัง เมื่อมองไปที่ศรุต เป็นการสื่อสารความรู้สึกของตัวละครในตอนที่ 10

ฉากที่ 24 ห้องโถงในบ้าน

นิติสาร ชื่อนำขอสัมภาระขึ้นรถและถ่ายรูปบ้าน

วิมล บ้านตกแต่งได้น่าดูจังค่ะ ดูแล้วคลาสสิกดีจัง

ทราย ต้องยกให้พ่อค่ะ เพราะว่าแต่ไหนแต่ไรมาแล้ว พ่อเป็นคนดูแล
ความเรียบร้อยของบ้าน

อินเสิร์ต เสาวณีย์จ้องทรายเหม็งอย่างลึมตัว ฟันขบริมฝีปาก ตัวสั่นเทิ้ม

(เป็นการแสดงความโกรธของเสาวณีย์ เนื่องจากศรุตตั้งใจแสดงอาการภาคภูมิใจถึงความสามารถในการดูแลบ้านของเสาวณีย์ ว่าไม่มีความสามารถ กลับต้องเป็นศพพ่อกของเธอที่ดูแลแทน)

ทราย มาสิจ๊ะ (เรียกศรุต) มาถ่ายรูปกัน (บ่น) แหม พ่จระทำอะไร
ถึงยังไม่มาก็ไม่รู้

เสาวณีย์ได้ยินก็รู้สึกไม่สบายใจ ลูกขี้ขิ้นเหมือนจะเดินออกไปจากที่นั่น ทรายรีบชัก

ทราย คุณอาเสาว์คะ เชิญถ่ายรูปด้วยกันสิคะ

เสาวณีย์ชะงัก พยายามปั้นสีหน้าให้เป็นปกติ

เสาวณีย์ (อึกอ๊ก) เอ่อ ถ่ายกันไปก่อนเถอะจ๊ะ อา...อาจจะลองโทรศัพท์
ไปที่บ้านของพี่ระเขาคุณหน่อย ชักเป็นห่วงนะจ๊ะ กลัวว่าจะ
เกิดอะไรขึ้น

ทราย (เห็นพ้อง) จริงด้วยค่ะ ปกติพี่ระไม่เคยเหลวไหลเลย
จริงไหมจ๊ะ ลูกศร

ลูกศรอีกอึก พอดีจะเอ่ยปากตอบ ทรายก็ชิงพูดดึงความสนใจไปอีก

ทราย งั้นเราถ่ายรูปกันสามคนพ่อลูกก่อนก็แล้วกันค่ะ มาสิจ๊ะสร
 เอาให้เป็นควาล้อมเดือนเลย พอหนังสือออกรับรองว่าพ่อด้งแน่
 เพราะว่ามีลูกสาวตั้งสองคน

ลูกศรเก้ๆ กังๆ ไม้รู้จะยืนตรงไหน

ลูกศร ให้สรยืนตรงไหนคะ

ทรายหันไปมองแจ๊ค แล้วเลิกคิ้วเป็นเชิงถาม

แจ๊คคิดแล้วชี้มือ

แจ๊ค เอ่อ คุณลูกศรลองยืนที่ข้างหลังคุณพ่อสิครับ

ลูกศรพยักหน้ารับ เดินไปยังจุดที่ถูกกำหนดอย่างว่าง่าย

เสาวนีย์รู้สึกเจ็บใจเป็นอย่างยิ่ง เดินพรวดพราดออกไปจากห้องนั้น โดยที่ไม่มีใครสนใจ
 เลย

(เป็นการแสดงความโกรธของเสาวนีย์ที่ถูกกีดกันออกเป็นคนนอก การมองไม่เห็นความสำคัญของ
 เธอ อีกทั้งการแสดงความเห็นอกเห็นใจของศรุตที่ไม่เสนอตัวออกไปช่วยโทรศัพท์เรียกพัชระหรือ
 เสนอให้สรวนีย์เป็นผู้โทรไป หากแต่ให้เสาวนีย์ซึ่งเป็นผู้มีอาวุโสมากกว่าทำหน้าที่แทน และยังมี
 ความโกรธ หมั่นไ้ในความเด่นของศรุตที่กลบสรวนีย์จนไม่มีความสำคัญ)

การเล่าเรื่อง

สำหรับรูปแบบการเล่าเรื่องแล้ว โดยทั่วไปจะมีวิธีการเล่าเรื่องที่เป็นมาตรฐาน ถึงแม้ผู้
 เขียนนวนิยายหรือผู้ผลิตละคร โทรทัศน์จะมีกลวิธีในการสร้างความน่าสนใจในการเปิด/ปิดเรื่อง
 หรือการดำเนินเรื่อง รูปแบบการเล่าเรื่องก็ยังคงอยู่ 5 ขั้นตอนตามที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้วนั่นคือ

1. การเริ่มเรื่อง (Exposition)
2. การพัฒนาเหตุการณ์ (Rising action)
3. ขึ้นภาวะวิกฤต(Climax)
4. ขึ้นภาวะคลี่คลาย(Falling Action)
5. ขึ้นการยุติเรื่องราว (Ending)

จากการวิเคราะห์ทั้งในนวนิยาย บทละคร โทรทัศน์และละคร โทรทัศน์ พบการตัดแปลง
 ต่อไปนี้

(ก) การนำเสนอขั้นตอนการเล่าเรื่อง

จะพบได้ว่าในนวนิยายทั้งสองเรื่องนั้นได้เริ่มต้นเรื่อง เมื่อมีเหตุการณ์ดำเนินมาก่อนหน้านั้นแล้ว ในทรายตีเฟลิ่งนั้น ผู้เขียนเริ่มเปิดเรื่องที่เกิดเหตุการณ์ในวันเกิดของสรวณีย์ โดยแสดงปมปัญหาที่มีผลกระทบต่อสรวดาโดยตรงเป็นครั้งแรก จากการที่ผู้เป็นบิดาและสมาชิกคนอื่นๆ ในบ้านให้ความสนใจกับการเกิดของสรวณีย์จนไม่มีใครไปรับสรวดากลับบ้านจากโรงเรียน ทั้งๆ ที่เป็นวันเปิดเรียนวันแรก ซึ่งปมปัญหาดังกล่าวได้ถ่ายทอดให้ตัวละครสรวดารับรู้โดยการบอกเล่าของดวงตาผู้เป็นมารดา หรือการแสดงท่าทีโกรธและเกลียดชังเสาวณีย์และสรวณีย์ที่เป็นต้นเหตุ จากนั้นผู้เขียนจึงเริ่มเล่าถึงเหตุการณ์ในอดีตที่ส่งผลมาถึงปัจจุบัน โดยเล่าผ่านความคิดของดวงตา และนางอุทิศ เป็นการเล่าเรื่องย้อนหลัง (Flashback) จากนั้นจึงเริ่มสร้างความขัดแย้งให้มากขึ้นโดยให้เกิดความขัดแย้งที่ทำให้ดวงตาและสรวดาต้องออกจากบ้านไป โดยการทำให้สรวณีย์ตกน้ำและคำพูดที่ว่า “รื้อยไว้ใช้” ทำให้ดวงตาเกิดความสะเทือนใจและย้ายออกจากบ้านไป และเรื่องเริ่มต้นใหม่ เมื่อสรวดาเติบโตขึ้นในวัย 24 ปี ผู้เขียนได้ให้การบอกเล่าเรื่องย้อนหลังอีกครั้ง เพื่อแสดงเหตุการณ์ในช่วงระยะเวลาที่ดวงตาและสรวดาออกจากบ้านมาแล้ว และมาเริ่มชีวิตใหม่ที่อเมริกา และการแต่งงานใหม่ของดวงตา อีกทั้งบอกเล่าถึงภูมิหลังด้านการศึกษา การใช้ชีวิตของสรวดาในอเมริกาด้วย (บทที่ 11-14 เรื่องทรายตีเฟลิ่ง) จากนั้นผู้เขียนจึงเริ่มการพัฒนาเหตุการณ์ (Rising Action) โดยให้ทนายของครอบครัวติดต่อดวงตาเพื่อแจ้งให้สรวดาต้องเดินทางกลับมาฟังการอ่านพินัยกรรม จากนั้นจึงเริ่มความขัดแย้งที่ละขั้นตอน โดยเริ่มที่การสร้างความใกล้ชิดกับพัชระ ซึ่งเป็นคู่หมั้นของสรวณีย์ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างฆานกับสรวณีย์ให้เกิดความสนิทสนมเพื่อให้สรวณีย์หลงใหลฆาน จากนั้นจึงเป็นความขัดแย้งของสรวดากับบุรีที่บุรีไม่ทำทำยินดีในการกระทำใดๆ ของสรวดาและไม่แสดงความหลงใหลในตัวสรวดา จากนั้นจึงเป็นความขัดแย้งที่พัชระปฏิเสธการแต่งงานกับสรวณีย์ ทำให้เกิดความขัดแย้งที่เด่นชัดขึ้นระหว่างสรวดากับเสาวณีย์ เรื่องพัฒนาให้สรวณีย์และฆานเกิดความรักกันและกันขึ้นมาจริงๆ และทำให้สรวดาเกิดความขัดแย้งกับฆาน เนื่องจากฆานทำผิดความต้องการของเธอ ฆานจึงยื่นข้อเสนอให้สรวดาย้ายไปอยู่ด้วย และแต่งงานกัน จากนั้นเรื่องจึงนำไปสู่ปมขัดแย้งสุดท้ายคือการตายของสรวณีย์ เรื่องทรายตีเฟลิ่งมี Climax ที่การตัดสินใจกระทำของสรวดาโดยบุรี ซึ่งบุรีเป็นผู้ตัดสินใจให้สรวดาไปจากสังคมนี้และปรับปรุงตนเอง เรื่องคลี่คลายและจบลงด้วยการเปิดตอนจบไว้ให้คิดต่อ (Opening Closure) ว่าสรวดาจะเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตให้ถูกต้อง และบุรีอาจจะตามหาสรวดาอีกครั้งหนึ่ง

ในนวนิยายเรื่องยามเมื่อลมพัดหวน ผู้เขียนได้เปิดเรื่องโดยการเดินทางมาถึงปารีสของการนุร และทำให้พบกับชง เมื่อได้รู้จักกันในขั้นแรกได้แสดงความไม่ไว้วางใจ แต่แล้วผู้เขียนได้

พัฒนาเรื่องให้ตัวละครทั้งสองได้รู้จักกันมากขึ้น โดยการใช้เวลาอยู่ด้วยกันและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน แต่ตัวละครทั้งคู่ยังมีปมขัดแย้งอยู่ในใจ นั่นคือขงมีความประทับใจในการบูรแต่ไม่สามารถแสดงความรู้สึกได้เนื่องจากความเข้าใจผิดว่าการบูรแต่งงานแล้ว สำหรับการบูร แม้จะมีความสนใจในขงเช่นกัน แต่ไม่สามารถแสดงความรู้สึกได้เนื่องจากข้อมูลที่ว่าขงมีภรรยาได้บอกไว้ว่าขงไว้ใจไม่ได้ เพราะเจ้าชู้และเป็นเสื่อผู้หญิง ทำให้การบูรต้องโกหกว่าแต่งงานแล้ว เพื่อป้องกันตัวเอง เรื่องได้พัฒนาให้เห็นความสัมพันธ์ที่เติบโตขึ้น และต้องมีการแยกจากกันชั่วคราว และได้พบกันใหม่อีกครั้งและเรื่องดำเนินมาถึง Climax ซึ่งเป็นทั้ง Climax และ Ending พร้อมกัน นั่นคือการจากกันของขงและการบูร ซึ่งผู้เขียนไม่ได้เฉลยความจริงของตัวละครให้รู้และได้ทิ้งไว้ให้เป็นการจบแบบเปิดเช่นเดียวกัน

สำหรับในละครโทรทัศน์นั้น มีรูปแบบการเล่าเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น และบอกเล่าเหตุการณ์เป็นขั้นตอนมากกว่าในละครเรื่องนี้ เพราะคนดูละครจะดูละครโดยติดตามตั้งแต่ต้นจนจบ โดยไม่สามารถเลือกดูกลับไปกลับมาได้ เพราะฉะนั้นการผลิตเป็นละครโทรทัศน์จึงนำเสนอเป็น ขั้นตอนตามลำดับเหตุการณ์ แต่ในบางครั้งผู้ผลิตละครก็นำจาก Climax หรือปมปัญหาขึ้นมาขึ้นก่อนเพื่อเป็นการสร้างความน่าสนใจให้กับละคร ดังเช่นเรื่องทรายสีเพลิง คุณวราวุฒได้ให้สัมภาษณ์ว่า นำเอาฉากการตายของศรวณีย์ขึ้นต้นเพื่อเป็นการ Shock ผู้ชมว่า เกิดอะไรขึ้น ทำให้ผู้ชมสนใจอยากติดตามเรื่อง จากนั้นจึงเริ่มเรื่องที่วัยเด็กของดวงดา เพื่อแสดงความเป็นมาของตัวละครต่างๆ ที่นำไปสู่ปัญหา เช่น ดวงดา สก เสาวณีย์ คุณหญิงศิริ เป็นต้น จากนั้นผู้ผลิตได้ดำเนินการเล่าเรื่องถึงความสัมพันธ์ต่างๆของตัวละคร ภูมิหลัง เหตุผลในการดำเนินเรื่องต่างๆ จากนั้นจึงบอกเล่าเหตุการณ์ความเป็นไปของตัวละคร โดยการแสดงเหตุการณ์ที่เป็นจุดหักเหของตัวละครทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันคือการได้พบ ดอน คาลตัน ของดวงดาทำให้เกิดการแต่งงานใหม่และเริ่มชีวิตใหม่ของศรวดา จากนั้นได้เริ่มต้นด้วยภาพความหรรษาของการใช้ชีวิตของศรวดา เช่นการอยู่คฤหาสน์ของดอน คาลตัน ภาพเรือยอร์ช จากนั้น จึงแสดงภาพความสัมพันธ์ของศรวดากับฉาน โดยแสดงภาพความใกล้ชิดของทั้งคู่ผ่านท่าทางและฉากต่างๆ โดยไม่ต้องบรรยายความสัมพันธ์อย่างละเอียดลึกซึ้ง จากนั้นเรื่องจึงพัฒนาเช่นเดียวกับในนวนิยาย โดยให้ศรวดาเดินทางกลับมาเมืองไทย การดำเนินเรื่องและปมขัดแย้งมีเหมือนในนวนิยาย แต่ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้เสริมเติมฉากและเนื้อเรื่องเข้าไป เพื่อแสดงความสุขสมผลของตัวละคร เช่น การแสดงความสนิทสนมระหว่าง ศรวดากับพัชระ ในนวนิยายผู้เขียนมีการบรรยายความสนิทสนมของพัชระกับ ศรวดาโดยผ่านความคิดของศรวดาเท่านั้น แต่เมื่อนำมาเป็นละคร ผู้เขียนบทต้องแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของตัวละครดังกล่าวจริง โดยการสร้างเหตุการณ์ให้เกิดความใกล้ชิด เช่นการเดินทาง

ไปถ่ายแบบหน้าปกนิตยสารของศรุตฯ ซึ่งผู้เขียนบทสร้างบทให้ศรุตฯต้องนำพัชระไปเป็นเพื่อน เพื่อความปลอดภัย จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้พัชระได้สนิทสนมกับศรุตฯจนถึงเกิดความหลงใหล โดยมีฉากแสดงความน่าหลงใหลและเสน่ห์ของศรุตฯ โดยใช้ภาพแสดงในฉากที่ให้ศรุตฯอาบน้ำ และกำลังเปลี่ยนเสื้อผ้าและพัชระเข้ามาเห็น โดยไม่ตั้งใจเป็นต้น (ตอนที่ 9 ในละคร โทรทัศน์)

(ข) การดัดแปลงตอนจบ

ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้ดำเนินเรื่องตามขั้นตอนในนวนิยายมาจนถึงตอนจบ ซึ่งเรื่องทรายสีเพลิง มีรูปแบบการจบที่น่าสนใจอย่างมาก เนื่องจากในสื่อ 3 ประเภทอันได้แก่นวนิยาย บทละครโทรทัศน์ และละครโทรทัศน์มีการเสนอเนื้อหาต่างกันโดยสิ้นเชิง

ในนวนิยายผู้เขียนได้จบเรื่อง โดยให้ศรุตฯเดินทางกลับไปอเมริกาโดยมีความตั้งใจที่จะเริ่มต้นชีวิตใหม่ให้ถูกต้องและงดงาม ตามที่บุรีได้สอนไว้ แต่ในบทละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้นำเสนอเรื่องโดยขยายให้ยาวออกไปอีก โดยขยายเรื่องจากการเดินทางของศรุตฯให้กลับไปหาดวงตาและคอนผู้เป็นพ่อเลี้ยง โดยทั้งสองคนให้เข้าใจและปลอบใจอย่างดี จากนั้นผู้เขียนบทสรุปเรื่องให้ดำเนินเรื่องไปอีกประมาณ 10 ปี โดยย้อนระยะเวลาดังกล่าว โดยตัดภาพให้มาเริ่มที่ฉากถนนในฟลอริดา ฉานไปพบร้านของศรุตฯและเดินเข้าไปหาและเริ่มต้นมิตรภาพอีกครั้ง โดยมีลักษณะที่สุขุม และเป็นผู้ใหญ่มากขึ้น อีกทั้งมีความเข้าใจโลก ศรุตฯในตอนแรกมีอาการตกใจแต่ในที่สุดก็สามารถรับสถานการณ์ได้ดีและยินดีเริ่มต้นมิตรภาพที่ฉานเสนอให้อีกครั้ง

ศรุตฯเอนหลังลงพิงพนักหนานุ่ม...จริงซิ! อย่าอ่อนแอ อย่าท้อแท้!..เวลาและโอกาสยังรอเธออยู่อีกมากมายนัก เวลาและโอกาสเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพิสูจน์ตนเอง.

ที่บียอกให้ทรายปรับเปลี่ยนแก้ไขตัวเอง ให้เป็นคนใหม่ที่เติบโต งดงาม...

ชีวิตของเธอจะยังคงก้าวไปข้างหน้า หากครั้งนี้จะไม่ลืมพาเอามารยาทและคุณธรรมจรรยาติดตัวไปด้วย เธอจะยังคงต่อสู้เพื่อยืนอยู่อย่างมั่นคงในสังคมของการแก่งแย่งช่วงชิง หากจะเพียรพยายามดับไฟแห่งความกระหายในชัยชนะอย่างไร้ขอบเขตที่คิด โพลงอยู่ในใจ

ศรุตฯขอยอมเสีย ยอมละทิ้งบางสิ่งบางอย่างที่เคยยึดมั่นตลอดมา เพื่อโอกาสในการไขว่คว้าความรักความศรัทธาที่แท้จริง

...จะสำเร็จหรือไม่ แค่นั้น อยากรู้ เธอขอฝากให้เป็นปัญหาของ “พรุ้งนี่...”

วันนี้ เธอจะขออยู่กับความพยายามที่แน่วแน่และกำลังใจที่ตั้งมั่นเท่านั้น
 ภายนอกหน้าต่างยังคงเป็นความว่างเปล่าที่ขาวมัว ยานลำใหญ่ล่องลอยนิ่งสนิท คูเหมือน
 จะตีบคลานช้า ๆ เข้าสู่ลำแสงสว่างเรืองสี มุกดาซึ่งทอดขวางอยู่ร ขอบจักรวาลทางด้านโน้น
 ศรดาเพ่งมอง นี่ช่างคล้ายกับภาวะของเธอในยามนี้...เธอเองก็ปรารถนาจะติดตาม ไขว่
 คว้า ฟังฟัง และรวมเข้าเป็นหนึ่งกับรังสีแห่งคุณธรรมความศักดิ์ของชายผู้นั้น

(นวนิยาย หน้า 677/ละครโทรทัศน์ตัดภาพจากเมืองไทยเป็นตอนที่ศรดากลับไปถึงโมนาโก
 และเข้าไปร้องไห้กับดวงตาและมีฉากการนั้นคิดแต่ไม่ได้บรรยายความคิดออกมา แต่นำเสนอความ
 คิดในฉากที่ศรดาพูดคุยกับบุรีแทน)

แต่ในละครโทรทัศน์ หลังจากศรดาเดินทางกลับไปโมนาโกแล้ว ฉานและบุรีสามารถทำใจ
 ยอมรับโศกนาฏกรรมของศรดาได้ จึงเดินทางไปเพื่อปรับความเข้าใจกับศรดา โดยบุรีเป็นผู้ขอเริ่ม
 ค้นใหม่กับศรดาอีกครั้ง แต่ศรดาปฏิเสธ และขอคบเป็นพี่ชายแทน ซึ่งบุรียอมรับ และได้สรุปท้าย
 เรื่องให้ศรดาไม่เดินทางกลับมาประเทศไทยอีกและไม่แต่งงาน สำหรับบุรี ละครได้สรุปว่าบุรีไม่
 แต่งงานตลอดชีวิตและดำรงคนอยู่ในโลกที่สงบเช่นเดิม ฉานได้แต่งงาน 2 ครั้งและหย่าทั้ง 2 ครั้ง
 พัทธระได้แต่งงานและมีชีวิตที่อบอุ่น การจบดังกล่าว คุณวราวุธได้ให้เหตุผลว่า “ไม่สามารถจบแบบ
 ในนวนิยายได้ คนจะเกิดความอึดอัด อีกทั้งไม่สามารถจะถ่วงเวลาตัวละครได้ จึงได้รวบรัดเวลา
 และขยายเหตุการณ์ในเรื่องตามความเหมาะสม”

จากการสัมภาษณ์ผู้เขียนเรื่องทรายสีเพลิง คุณปิยะพร ศักดิ์เกษมแสดงความไม่เห็นด้วยกับ
 การจบดังกล่าว เนื่องจากผิดจากจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ เพราะตัวละครทุกตัวต้องใช้เวลาในการเติบโต
 และแก้ปัญหา การเริ่มต้นความสัมพันธ์ของตัวละครทั้งสามในละครทำให้ผู้เขียนแปลกใจ เนื่องจาก
 ไม่ได้คาดคิดไว้ว่าจะจบแบบนี้ เพราะผู้เขียนตั้งใจว่าวันหนึ่งเมื่อเวลาผ่านไปพอสมควร บุรีจะเป็น
 คนออกเดินทางหาศรดาเพื่อเริ่มต้นอีกครั้ง ซึ่งการเริ่มต้นดังกล่าวของตัวละครเร็วเกินไปในความรู้
 สึกของผู้เขียน ซึ่งถ้าเป็นการจบตามแบบในนวนิยายจริง บทบาทการเป็นพระเอกจะอยู่ที่บุรี ซึ่งจะ
 ทำให้บทบาทฉานซึ่งแสดงโดยวิไล แม่คอินทอช ตกลงไปเป็นพระรอง ซึ่งคนดูส่วนมากจะรับไม่
 ได้ เพราะวิไลและลลิตามักจะแสดงเป็นพระเอกนางเอกคู่กันเสมอ เช่น ตามหัวใจไปสุดหล้า
 ปราสาทมิด ไฟดั่งสี เป็นต้น โดยที่ละครทั้งหมดเป็นการผลิตภายใต้การดูแลของคุณวราวุธ
 มลิณทจินดา ทั้งหมด ดังนั้น ผู้ผลิตจึงไม่สามารถจัดให้เรื่องจบโดยการให้บทบาทความสำคัญไปให้
 บุรีทั้งหมด

จากการวิเคราะห์เรื่องทั้งสองพบว่า ละครโทรทัศน์ยังคงมีรูปแบบเดิม นั่นคือตัวละครต้องเรียนรู้มากขึ้นในตอนจบของเรื่อง และตัวละครต้องรู้สึกชอบชีวิตให้เห็นเด่นชัด ดังนั้นละครโทรทัศน์จึงเน้นการจบแบบสรุปมากกว่าในนวนิยาย

ในเรื่องละครโทรทัศน์เรื่องทรายสีเพลิง สรุตาในละครเรียนรู้ความผิดพลาดของตัวเองและมีความรู้สึกผิดในการกระทำ (Guilt) ของตนเอง และเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยการให้ตนเองมีคุณธรรมในการใช้ชีวิตมากขึ้น จากนั้นจึงทำการลงโทษตนเองโดยการปฏิเสธความสัมพันธ์ที่บุรีเสนอสำหรับบุรี เนื่องจากบุรีเป็นผู้ที่มีลักษณะตัวละครในแง่ดีมาตลอดเรื่อง สิ่งที่บุรีต้องเรียนรู้ก็คือการเอาชนะความต้องการด้วยคุณธรรม ซึ่งบุรีก็ได้ทำในการพิพากษาความผิดของสรุตาแล้ว สำหรับฉานนั้น ฉานเรียนรู้ว่าในโลกนี้ ยังมีความดีงามและบริสุทธิ์อยู่จริง แม้ว่าจะตัวฉานเองจะพบกับโลกและผู้คนที่มีแง่มุมที่แหลมคมเพียงใด ฉานก็ยังได้พบความดีในตัวมนุษย์เช่นบุรีหรือสรวณีย์อยู่ และฉานได้เรียนรู้ที่จะให้อภัยความผิดพลาดของมนุษย์ผู้อื่นและอุบัติเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ในละครโทรทัศน์เรื่องยามเมื่อลมพัดหวนนั้น การบูรได้เรียนรู้ความต้องการของตนเองว่าต้องการความรักที่มั่นคงมากกว่าทรัพย์สินเงินทองหรือหน้าตาทางสังคม และซงได้เรียนรู้ที่จะเริ่มเชื่อมั่นในความรักใหม่อีกครั้งหนึ่ง

(ค) การตัดแปลงขนาดความยาว

สำหรับการตัดแปลงขนาดความยาวนั้น สามารถพบได้เด่นชัดในเรื่องยามเมื่อลมพัดหวน เนื่องจากนวนิยายเรื่องดังกล่าวเป็นนวนิยายขนาดสั้น ดังนั้นเมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์จึงต้องมีการขยายเนื้อเรื่อง ตัวละครและความขัดแย้งของละครออกไปให้มากขึ้น เพื่อความเหมาะสมในการผลิตเป็นละครโทรทัศน์ขนาดความยาว 24 ตอนจบ ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์เรื่องดังกล่าวโดยมีกลยุทธ์ดังต่อไปนี้

1. สร้างความสมเหตุสมผลของเรื่อง

ผู้เขียนบทได้สร้างความขัดแย้งของการบูรที่กำลังเบื่อหน่ายการตามติดของผู้ชายที่สนใจเธอ และต้องเบื่อหน่ายมากขึ้นเนื่องจากพ่อและแม่ของเธอเข้ามาเกี่ยวข้องในการเลือกคู่ของเธอด้วย ทำให้เธอตัดสินใจออกเดินทางไปเยี่ยมน้องชายที่อังกฤษ โดยจะแวะที่ปารีสก่อน การเดินทางดังกล่าวทำให้การบูรพบซง และซงมีหน้าที่ดูแลเธอแทนพาทิ

2. การขยายโครงเรื่อง

เมื่อนำมาทำเป็นละครโทรทัศน์ เนื้อหาเพียง 13 บทจึงไม่เพียงพอที่จะนำมาสร้างให้เป็นละครขนาดความยาว 24 ตอนได้จึงได้สร้างโครงเรื่องย่อยๆ มากขึ้น เหตุการณ์ ปมปัญหา ต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น ในนวนิยายบอกเล่าสาเหตุการเดินทางของการบูรว่าตั้งใจมาเยี่ยมญาติที่พักที่กรุงแมดริด ประเทศสเปน จากนั้นจึงจะนั่งรถไฟไปมากรุงปารีส เพื่อจะออกเดินทางต่อไปยังกรุงลอนดอนเพื่อเยี่ยมพาทิซึ่งเป็นน้องชาย โดยไม่ได้บอกสาเหตุหรือแรงจูงใจในการเดินทางอื่นๆของการบูรเลย แต่เมื่อนำมาสร้างเป็นละครโทรทัศน์ ผู้เขียนบทได้ใส่สาเหตุการเดินทางว่าการบูรกำลังเกิดความเบื่อหน่ายในการที่มีผู้ชายมาตามตื้อและยังถูกกดดันโดยพ่อแม่ให้ทำการตัดสินใจเลือกผู้ชายที่พ่อและแม่ต่างสนใจไว้ เพื่อเป็นการแสดงว่า การบูรเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ มีผู้ชายมาให้ความสนใจมาก แต่เธอเป็นผู้หญิงที่มีอุดมการณ์และความฝันของตนเอง จึงต้องการที่จะพบผู้ชายที่ตัวเองรักโดยไม่ได้ยึดติดอยู่กับสถานภาพทางสังคม หรือฐานะของผู้ชายเป็นรัก สิ่งดังกล่าวนี้เพื่อเป็นการสนับสนุนบุคลิกลักษณะของตัวละครการบูรให้ดูเป็นผู้หญิงที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูงด้วย

3. การเพิ่มเติมตัวละคร

ในนวนิยาย จะมีตัวละครที่ออกมาแสดงให้เห็นชัดเพียง 4 คน คือ ชง การบูร แสค และพาทิ แต่เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ เราจะพบว่าได้มีตัวละครเข้ามาเพิ่มเติมมากขึ้นอย่างมากมาย ทั้งนี้เพื่อรองรับโครงเรื่องย่อยๆที่มีการสร้างขึ้นและเสริมรสชาติของเนื้อเรื่องให้มีอรรถรสมากขึ้นไปอีก ตัวละครที่เพิ่มมาและมีผลต่อเนื้อเรื่องที่เห็นเด่นชัด ได้แก่ พ่อและแม่ของการบูร อ้วนสามีมึงของแสค เฮเลนแฟนเก่าของชง ศรุตนายของการบูรและวิชัยเจ้าของโรงงานทอผ้าซึ่งกำลังตามจับการบูรอยู่ เป็นต้น

ตัวละครและการสร้างตัวละคร

ตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งทั้งในนวนิยายและในละครโทรทัศน์ เพราะหากขาดตัวละครหรือเหตุการณ์ในเรื่อง ก็จะไม่มีความเป็นนวนิยายและละครโทรทัศน์ เนื่องจากตัวละครมีหน้าที่เป็นผู้นำสารที่ผู้เขียนต้องการบอกมาแสดงให้ผู้รับสารทราบ ในนวนิยายสามารถรับทราบโดยการบรรยายความคิด ความรู้สึกของตัวละคร

แต่ในการแสดงนั้น สามารถพบได้จากการแสดงของตัวละครใน 3 วิธี ได้แก่

1. การแสดงโดยท่าทาง
2. การแสดงโดยการพูด
3. การแสดงโดยปฏิกริยา

จาก 3 ข้อดังกล่าว ผู้ชมจะสามารถรับรู้เหตุการณ์เรื่องราว ความคิดเห็น ความรู้สึกของตัวละครได้

(ก) องค์ประกอบของตัวละคร

ตัวละครมีองค์ประกอบ 3 อย่างที่สร้างตัวละครแต่ละตัว ได้แก่

1. ลักษณะภายนอก (Appearance)
2. บุคลิกภาพ (Personality)
3. ลักษณะนิสัยใจคอ (Characteristic)

ในรูปแบบของนวนิยายแล้ว เรามักจะพบว่า ผู้เขียนมักจะใส่ลักษณะนิสัยตัวละคร (Characteristic) เป็นประเด็นแรก

“ก็เท่าที่จำได้ รู้สึกว่าทรายไม่เคยเอาเรื่องหนุ่ม ๆ ปัญหาวัยรุ่นน่ารักอะไรมาปรึกษากับแม่ เหมือนกับที่แม่กับลูกสาวคู่อื่น ๆ เขาก็ทำกันสักครั้งเดียว...”

“นั่นอาจจะหมายความว่าลูกสาวของแม่ไม่เคยเปลี่ยงปล้ำ เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์ได้ตลอดมาก็ได้นะจ๊ะ”

ส้อมเสียงที่ตอบกลับมานั้น มั่นใจ และภาคภูมิใจในตัวเองอย่างล้นเหลือมาก ...จนกระทั่งผู้ฟังต้องใจหายวูบด้วยความหวังโยและสังหรณ์ประหลาด

สำหรับเรื่องความรัก ความใคร่ เธอได้เรียนรู้มากมายจากการเฝ้าสังเกตมาตั้งแต่ชั้นมัธยม... ฉกฉวยเอาประสบการณ์จากเพื่อนสาวชาวอเมริกันผู้เติบโตเร็วกว่ามาเป็นประโยชน์แก่ตัว

(การบรรยายความรู้สึกเชื่อมั่นในตัวเองของศรุตาคามีต่อเพศตรงกันข้าม - บทที่ 13)

จากนั้นจึงมีการบรรยายลักษณะรูปร่างหน้าตาและบุคลิกภาพของตัวละครนั้นภายหลัง ผู้อ่านมักจะเกิดความคุ้นเคยกับนิสัยใจคอตัวละครทุกตัว สามารถตัดสินใจการกระทำของตัวละครได้ รู้สึกร่วมสุขร่วมทุกข์ไปกับตัวละคร แต่เมื่อพิจารณาถึงลักษณะภายนอกและบุคลิกภาพแล้ว ผู้อ่านไม่สามารถสรุปได้อย่างแน่นอนว่าตัวละครดังกล่าวมีลักษณะรูปร่างหน้าตาอย่างไร มีบุคลิกภาพแบบ

ไหนด โดยภาพรวมเมื่อนึกถึงพระเอก นางเอก ผู้อ่านจะจินตนาการได้ว่ามีหน้าตารูปร่างดี แต่ไม่สามารถบอกได้อย่างชัดเจนว่าพระเอก นางเอกมีรูปร่างหน้าตาแบบใด

ทรวดทรงโปร่งระหง กลมกลิ้ง และลีลาท่าเดินที่ดูระเหิดระหง หากสง่างามทรงตัวได้ มันคงราวกับรำนั่นดูเหมือนจะดึงดูดสายตาผู้คนอยู่ไม่น้อย ชายหนุ่มหลายคนที่เดินสวนผ่านไปจึงต้องหันกลับมามองซ้ำด้วยความตั้งใจ นอกเหนือจากจิตใจในผิวและผมสีประหลาดริมฝีปากอ้อมเต็ม กับดวงตาในหน่วยตาว้างยาวเป็นประกายสดจ้าบนใบหน้าผุดผาด ผ่องใส...

แสงแดดอ่อนที่อาบลงมาเต็มประกายมันวาวลงบนเรือนผมดำ กลับนั้นดูเหมือนจะเพิ่มความอ่อนชื้นทุกขณะ... ในที่สุด “มิสดาลตัน” จึงสลัดเสื้อแจ็กเก็ตหนังกลับอย่างบางประดับด้วยสายสร้อยและลูกปัดแบบโคบาลจากตัว เหลือแต่เพียงเสื้อถักคอกลมแขนยาวเอวจัมปีสครีม และกางเกงผ้ายัดหนานุ่มสีน้ำตาลไหม้ที่ห่อแนบช่วงสะโพกกลมกลิ้ง และช่วงขายาวตรงที่ดูเรียวยาวยิ่งขึ้นด้วยบูทสั้นเพียงแค่ข้อเท้าตัดด้วยหนังนิ่มบาง

(การบรรยายรูปลักษณ์ของศรุตดา-บทที่ 11)

“มิสดาลตัน” ผู้มีผิวเหลือง ดวงตา และเส้นผมดำขลับ มองกริยานั้นอย่างไม่ถือสา... รู้ทันและเข้าอกเข้าใจเหมือนกับหญิงสาวผู้จัดเจน และสูงประสบการณ์ในเชิงรักจะรู้ทันและเข้าอกเข้าใจหนุ่มน้อยผู้กำลังหลงเข้ามาติดกับ ทั้ง ๆ ที่ตัวเธอเองยังเป็นหญิงสาวในวัยต้นมีใบหน้าและกริยาที่อ่อนเยาว์ สดชื่น....ดูเหมือนจะอ่อนกว่าชายหนุ่มผมสีทราญ ผู้ยืนกระสับกระส่ายอยู่ตรงหน้านี้สักสามสี่ปีด้วยซ้ำไป

ริมฝีปากอ้อมเต็ม นุ่มละมุนนั้นแยมออกอีกครั้งด้วยรอยยิ้มอ่อนโยนละม่อมละไม แบบที่หญิงสาวชาวตะวันตกคนใด ๆ ไม่มีทางจะทำได้ และดวงตาที่เป็นประกายวาววับ สดจ้า นั้นก็หรีแสงลงด้วยวิเววของการอื้อนออด เว้วอน

จากมุมมองหนึ่ง เธอก็ไม่ต่างจากลูกแมวที่หุบกรงเล็บตรงเข้าเคล้าแขนคลอเคลีย...หากเมื่อมองจากอีกมุมมองหนึ่ง...เธอก็คือนักรบผู้เชี่ยวชาญทั้งการรุกและการรับ!

ศรุตานิ่ง ซ่อนรอยยิ้มของตัวเองไว้กับทรวงอกของฝ่ายนั้น...การเชิญขึ้นไป “ดื่ม” ต่อบนห้อง ในสังคมนี้ก็คือการยินยอมไปแล้วกว่าครึ่งให้เขา “รุก” ถึงขั้นใช้เตียงของเธอ

...ไม่ละ...สำหรับผู้ชายคนนี้ เขาไม่สำคัญถึงขั้นนั้น ไม่อยากเย็น ไม่ต้องลงทุนมากถึงขนาดนั้น เพียงแค่เสน่ห์ร้อนแรงเร้าใจของเธอที่แผ่มาภายใต้ความอ่อนหวานสดใสและการได้ลิ้มลองความหอมหวานจากริมฝีปาก การได้โอบกอดได้สัมผัสเรือนร่างของเธอบนฟลอร์เต้นรำที่แสนมีดของไนท์คลับในคืนสุดท้ายของเธอที่ชิคาโก ก่อนที่เธอจะบินกลับมายัง “บ้าน” ของเธอใน

นิวยอร์ก ก็ทำให้เขาหลงลืมเมียเก่าไปจนสิ้น...มีแค่เพียงเธอเข้าแทนที่ครอบครองทุกตารางนิ้วของหัวใจและมันสมอง...

เท่าที่ผ่านมามีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่เธอต้องลงทุนหนักถึงขั้นนั้น... เริ่มจากศาสตราจารย์หนุ่มของมหาวิทยาลัยพรินสตัน ผู้ถูกเธอเลือกให้เป็น “คนแรก” ตามด้วยคนหนุ่มอนาคตไกลชายผู้ประสบความสำเร็จอีกเพียงไม่กี่คน...และชาร์ลส์...

เธอคงจะอึดและเอียนกับชัยชนะเสียแล้วละมัง...เป้าหมายที่เธอมุ่งมั่นฝ่าฟันไปหิบบันก็เหลือน้อยเสียเต็มที ด้วยเธอสามารถคว้ามันมาไว้ในครอบครองได้แล้วแทบจะทุกสิ่ง

...ไม่หอรอก...ไม่ใช่!... เธอยังไม่มีวันอึดกับชัยชนะ เธอรู้สึกว่างเปล่าเพียงเพราะว่า เป้าหมายที่เธอฟันฝ่ามาครอบครองนั้นแทบจะไม่เหลือเสียแล้ว... คงจะถึงเวลาที่เธอต้องสอคล้ายสายตาค้นหาจุดหมายใหม่ ๆ ...

(การแสดงความสัมพันธ์ของศรุตต่อเพศชาย ความต้องการในชัยชนะ - บทที่ 13)

ถ้าพึ่งตัวเธอเอง แม้จะมีรายได้สูงและประสบความสำเร็จไม่น้อย เมื่อเทียบกับอายุที่ยังเยาว์ แต่ก็คงจะต้องขบคิดใคร่ครวญ คิ่รนอนอยู่นานทีเดียวกว่าจะตัดสินใจเข้ามาเป็นหนึ่งใน “แมนฮัตตันไนท์” ...ผู้คนที่อยู่อาศัยในเกาะแมนฮัตตัน ...สถานที่ที่มีที่ดินและอากาศแพงยิ่งกว่าทองคำ

และเธอก็จะต้องดิ้นรนกระเสือกกระสน ไปอีกหลายปี ที่จะได้มันมาเป็นกรรมสิทธิ์รวมทั้งต้องทำงานอย่างหนักอย่างไม่ลืมหูลืมตาเพื่อเก็บรักษามันไว้

ก็เหมือนนี้...เป็นที่รู้กันว่า ใครที่มีรายได้ไม่ถึงสามพันห้าร้อยเหรียญต่อเดือนอย่าได้เผยหน้าเข้ามาอยู่อาศัย!

หากแต่เธอกลับได้รับโอนมาง่าย ๆ จากบุคคลที่รักเธอยิ่งชีวิตในเดือนแรกที่เธอเลือกบริษัทรับออกแบบตกแต่งภายในและออกแบบงานกราฟฟิกแห่งหนึ่งในนิวยอร์กเป็นที่ทำงาน...

ย่านนี้คือย่านที่ถือกันว่าดีที่สุดในเกาะนี้ หากเดินย้อนอาคารอันเป็นที่อยู่ของเธอไปอีกไม่กี่ช่วงตึก ก็จะถึงไฮเวย์ที่เลียบริมฝั่งแม่น้ำฮิสต์ และหากเดินทางย้อนไปทางทิศตะวันตกไม่กี่ไมล์ถนนสายนี้ก็จะตัดกับฟิฟธ์อเวนิว ซึ่งเป็นย่านการค้าที่มีชื่อเสียงก้องโลกและสวนสาธารณะใหญ่ “เซ็นทรัล ปาร์ค” ก็ทอดตัวอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ

(การบรรยายสภาพความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตของศรุต - บทที่ 11)

แต่ในละครโทรทัศน์ เนื่องจากละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่สื่อด้วยภาพ ดังนั้นสิ่งที่ผู้ชมจะเห็นเป็นครั้งแรกคือลักษณะภายนอกของตัวละคร ซึ่งหมายถึงผู้แสดงหรือดาราที่นำแสดง โดยมีรูปลักษณ์ที่แสดงความเป็นตัวเองอยู่แล้ว นอกจากรูปร่างหน้าตาที่มีความเป็นตัวตนของผู้แสดงแล้ว ผู้แสดงยัง

ต้องมีส่วนประกอบอื่นๆ อีก เช่นเครื่องแต่งกาย ยานพาหนะ ที่พักอาศัย เพื่อแสดงบุคลิกภาพของตัวละครดังกล่าว เช่น ถ้าตัวละครดังกล่าวฐานะไม่ดี ก็ไม่สามารถขับรถเบนซ์ได้ เพราะรถเบนซ์เป็นเหมือนสัญลักษณ์แสดงความมีฐานะดีของตัวละคร หลังจากผู้ชมมองเห็นลักษณะดังกล่าวของตัวละครคือลักษณะภายนอกและบุคลิกภาพแล้วผู้ชมจึงเริ่มเรียนรู้ลักษณะนิสัยของตัวละครผ่านการแสดงของผู้แสดงดังต่อไปนี้

- การแสดงบุคลิกลักษณะนิสัยของศรุตผ่านลักษณะภายนอก

การแต่งกายเช่นการนุ่งกางเกงขาสั้น การใส่เสื้อเปลือยไหล่ การใช้สีเสื้อผ้า เช่น ชุดราตรีสีแดง เพื่อแสดงความเป็นคนเชื่อมั่นในตนเองของศรุต

- การแสดงบุคลิกภาพของตัวละคร

การจับมือถือแขนระหว่างฉานกับศรุตเป็นการแสดงความเชื่อมั่นของศรุตที่มีต่อเพชรตรงข้าม และแสดงความเป็นคนทันสมัยของศรุต

ผู้แสดงนำในเรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวนเป็นผู้แสดงคนเดียวกัน คือลลิตา ปัญโญภาส ซึ่งเป็นนักแสดงที่มีชื่อเสียงและติดอันดับนักแสดงที่มีฝีมือ เนื่องจากเธอได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำสาขาการนำฝ่ายหญิงจากเรื่องทรายสีเพลิงในปี พ. ศ. 2540 นอกจากนี้ ลลิตาหรือหมียังเป็นนางแบบชั้นนำอีกด้วย สำหรับการวางตัวละครเรื่องทรายสีเพลิงนั้น คุณวราวุฒได้ให้สัมภาษณ์ว่า “เมื่อชื่อเรื่องมาก็ตั้งใจจะให้หมีเล่นเป็นทรายเลย แต่ต้องคอยเวลาและความเหมาะสมให้หมีโตมากขึ้น เมื่อหมีเป็นผู้ใหญ่พอแล้วจึงเริ่มมองหานักแสดงคนอื่นๆ มาประกบหมีอีกทีหนึ่ง” สำหรับความเหมาะสมนั้น คุณวราวุฒได้ให้เหตุผลว่า “หมีเหมาะเพราะหมี สวย เซ็กซี่ โดยไม่ต้องโป๊” แต่ด้วยความที่เป็นหมีทำให้การแสดงเป็นศรุตมีข้อจำกัด “ไม่สามารถให้หมีเป็นทรายได้ทุกอย่างหรอก เพราะทรายจะร้ายมาก ฟรีเซ็กซ์ ซึ่งไม่สามารถพูดได้ในละครว่าทรายจะต้องฟรีเซ็กซ์ หรือร้ายกาจขนาดนั้น เพราะไม่อย่างนั้นจะเป็นการฆ่าหมีเอง” สำหรับการจบเรื่องโดยให้ศรุตรู้สึกผิดมากๆ ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพราะ “คนดูรับไม่ได้ถ้าจะให้นางเอกไม่เรียนรู้และไม่รู้สำนึกผิด”

(ข) การติดคุณสมบัติของตัวละคร

โดยสรุปแล้ว ศรุตต้องมีลักษณะสวย ทันสมัย คล่องแคล่ว ปราดเปรียว เปรี้ยว ฉลาด มีการศึกษาดี แต่งตัวตามแฟชั่น มีรสนิยม ซึ่งจากลักษณะภายนอกดังกล่าวลลิตามีความใกล้เคียงกับศรุต

มาก ซึ่งสามารถเห็นได้จากภาพลักษณ์ของลลิตาในสื่ออื่นๆ เช่นการถ่ายแฟชั่น การให้สัมภาษณ์ การเป็น Presenter ในโฆษณาต่างๆ ที่บอกย้ำถึงลักษณะความเป็นหมีให้เด่นชัดมากขึ้น เช่น โฆษณารถยนต์ Honda City โฆษณาครีมอาบน้ำลักซ์ และโฆษณาลิปสติกของมิสทีน เป็นต้น นอกจากนี้บทบาทต่างๆ ของลลิตาที่เคยแสดงจะมีลักษณะความใกล้เคียงกัน เช่นบทปริศนาในเรื่องปริศนา บทวนิดาในเรื่องวนิดา บท ม.จ. หญิง อุมารังสี ในปราสาทมืด บทเจ้าหญิงรัชทายาทในเรื่องในฝัน รวมทั้งบทการบูรในเมื่อยามเมื่อลมพัดหวนซึ่งผู้วิจัยพอจะสรุปลักษณะตัวละครของหมีไว้ดังต่อไปนี้

1. สวย
2. ฉลาดเฉลียว มีการศึกษาที่ดี ตัวละครที่ลลิตาแสดงทุกเรื่องจะแสดงว่าตัวละครดังกล่าวมีความคิด ความรู้อยู่เสมอ เช่น บทท่านหญิงอุมารังสี เป็นต้น
3. คล่องแคล่ว เช่นการเล่นเทนนิสในเรื่องปริศนา การขี่ม้าในเรื่องในฝัน
4. มีความมั่นใจในตัวเองสูง เช่นบทปริศนาที่มั่นใจในการแต่งตัวด้วยกางเกงขาสั้น
5. มีภูมิหลังที่ดี มีฐานะ ตระกูล เช่นบทเจ้าหญิงรัชทายาท บทท่านหญิงอุมารังสี
6. รักศักดิ์ศรี เช่นบทวนิดา เป็นต้น
7. มีเสน่ห์ เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม สามารถพบได้ในทุกบท
8. เป็นสาวบริสุทธิ์

ดังนั้น ในลักษณะนิสัยดังกล่าวสามารถเห็นได้เด่นชัดทั้งจากเรื่องทรายสีเพลิงและยามเมื่อลมพัดหวน นั่นคือไม่ว่าอย่างไร ลลิตาต้องแสดงบทที่มีความเป็นลลิตาอยู่ แม้ลักษณะบางประการที่ปรากฏอยู่ในนวนิยายก็ยังคงตัดออกไปเพื่อให้มีความเหมาะสมกับผู้แสดง เช่นเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ ผู้ผลิตละครโทรทัศน์ให้แสดงเพียงความใกล้ชิดคล้ายคนรักกันระหว่างตัวละครศรุตและฉานเท่านั้น โดยไม่เปิดเผยว่าจริงๆ แล้ว ศรุตและฉานเคยมีความสัมพันธ์กันมาก่อน และไม่กล่าวถึงความสัมพันธ์กับผู้ชายคนอื่นๆ ของศรุตเลย

เราจะเห็นได้ว่าการสร้างตัวละครของศรุตในสื่อนวนิยายและสื่อละครโทรทัศน์มีความแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

		<u>นวนิยาย</u>	<u>ละครโทรทัศน์</u>
1.	สวย	X	X
2.	บุคลิกดี	X	X
3.	มีเสน่ห์	X	X
4.	เฉลียวฉลาด	X	X
5.	มีความมั่นใจในตัวเอง	X	X
6.	มีภูมิหลังดี	X	X
7.	ฟรีเซ็กซ์	X	-
8.	เลือดเย็น	X	50%

คุณวราวุธให้สัมภาษณ์ว่า เมื่อมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ ผู้ผลิตเลือกใช้บุคลิกบางประการของตัวละครเท่านั้น โดยเฉพาะบุคลิกด้านดีเท่านั้น ผู้ผลิตพยายามไม่หยิบภาพด้านลบของตัวละครออกมามากนัก เพื่อไม่ให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกเกลียด “หมีว”

(ค) การสร้างภูมิหลังของตัวละคร

การสร้างภูมิหลังของตัวละครยังมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาในนวนิยายผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะบอกภูมิหลังของตัวละครศรุตฯ ที่อยู่นิววยอร์กนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตอย่างต้องต่อสู้ดิ้นรนตามแบบสังคมตะวันตก ซึ่งเป็นสังคมวัตถุนิยม ดังนั้นศรุตฯจึงมีความตั้งใจอย่างแรงกล้าในการที่จะเอาชนะ เพราะเคยชินกับการต่อสู้แย่งชิงตามสังคมในเมืองนิวยอร์ก การแสดงความสำเร็จของศรุตฯจึงแสดงที่รูปแบบการใช้ชีวิตที่โอ้อ่าเนื่องจากความสำเร็จในการดำเนินอาชีพ เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ คุณวราวุธได้ให้สัมภาษณ์ว่าผู้ผลิตไม่ต้องการนำเสนอในประเด็นดังกล่าว เนื่องจากต้องการแสดงแก่นเรื่องในการอบรมเลี้ยงดูที่ผิด ดังนั้นจึงต้องการแสดงว่าแม้คนที่มีความพร้อมทุกอย่างหากไม่สามารถสล้างความคิดที่ฝังอยู่ในสมองแม้จะมีการชดเชยก็ไม่สามารถชดเชยได้ ดังนั้นจึงแสดงภาพของศรุตฯให้เติบโตใน โมนาโก โดยอยู่อย่างสุขสบาย พร้อมทุกสิ่ง และนำเสนอด้วยภาพต่างๆ เช่นภาพเรือยอร์ช ภาพคฤหาสน์ เป็นต้น เพื่อแสดงว่า ศรุตฯมีพร้อมทุกอย่าง แต่เหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูที่ผิดในเยาว์วัย ซึ่งหลังจากได้ทำการศึกษาข้อมูลแล้วพบว่าเหตุผลที่ผู้จัดไม่เลือกการถ่ายทำที่นิวยอร์กตามบทประพันธ์ เพราะผู้จัดละครได้เคยใช้นิววยอร์กเป็นฉากในเรื่อง “ตุ๊กตาเรingers” มาแล้วในครั้งหนึ่ง ดังนั้น เพื่อเป็นการสร้างความยิ่งใหญ่ของละคร ผู้จัดจึงเลือกโมนาโกเป็นฉากในการนำเสนอเรื่องดังกล่าว

รูปแบบโครงสร้างของนวนิยายและละครโทรทัศน์

การนำนวนิยายไปผลิตเป็นละครโทรทัศน์ต้องดูองค์ประกอบหลายๆด้าน ในการดัดแปลงเนื้อหานวนิยายดังกล่าว สิ่งหนึ่งซึ่งมีผลต่อการดัดแปลงคือ คือ ขนาดและประเภท (Genre)-ของนวนิยายดังกล่าว

(ก) การตีความการนำเสนอเนื้อหาของนวนิยายและละครโทรทัศน์

เนื่องจากนวนิยายเรื่องทรายสีเพลิงเป็นนวนิยายแนว Realistic โดยมุ่งเน้นการนำเสนอรูปแบบปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบันที่แสดงการต่อสู้ช่วงชิงทุกอย่างโดยไม่คำนึงถึงคุณธรรม จรรยา ความดี ที่มนุษย์พึงมีต่อกันและกัน การดิ้นรนไขว่คว้าไม่ยอมหยุดนิ่ง โดยไม่มีการใคร่ครวญถึงวิธีการ การยึดถือความต้องการส่วนตัวโดยไม่พิจารณาถึงความถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะหน้าที่ของพ่อแม่ต่อลูก หน้าที่ของสามีต่อภรรยา และหน้าที่มนุษย์พึงมีใน เนื่องจากผู้เขียนนวนิยายตระหนักถึงปัญหาการแก่งแย่ง การช่วงชิง การยึดติดกับวัตถุนิยมในสังคมปัจจุบัน ดังนั้น ผู้เขียนจึงตั้งใจที่จะชี้แนะให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงคุณค่าความดีงามของจิตใจ และการยึดถือความถูกต้อง คุณธรรม และมารยาทในการดำรงชีวิต พร้อมทั้งตระหนักถึงหน้าที่ที่พึงทำด้วย

- การตีความความต้องการอบรมสั่งสอนการใช้ชีวิตอย่างมีคุณธรรม

“โลกยังคงเดินทางผ่านอวกาศด้วยความเร็วคงที่หนึ่งหมื่นเจ็ดร้อยกิโลเมตรต่อชั่วโมง หากการเดินทางแห่งชีวิตบนโลกใบนี้กลับยิ่งเร่งรีบร้อนรนโดยมีความต้องการอย่างไร้ขอบเขตเป็นเชื้อเพลิง

ในเมื่อเป้าหมายของผู้คน คือ ชัยชนะและความเป็นเลิศเหนือผู้ใดชีวิตจึงถูกผลักดันให้มุ่งไปข้างหน้าอย่างไม่มีจุดจบจนบางครั้งก็ถูกคึกคักหรือคุณธรรมจรรยาแบบใด ๆ ถึงกับต้องถูกวางลงเมื่อ โคนดำว่าเป็นนำหนักถ่วง

เมื่อสายธารแห่งคุณธรรม ความหวังดี หวังงามกับชีวิตและเพื่อนมนุษย์เริ่มแห้งเหือดบ่อโลก...จึงร้อนแล้ง และเร่งรีบขึ้นทุกวัน

...ไม่มีเพลิงกองใดร้อนเร้าทำความไม่รู้จักพอ เมื่อความกระหายในใจของคนไม่เคยดับ

ชีวิต...ซึ่งหล่อเลี้ยงไว้ด้วยความอยากจึงต้องถูกเผาผลาญไปอย่างไร้ค่าเสมอ” (ทรายสีเพลิง, คำนำ)

“คุณไม่ห่วงหรือหรือที่เห็นผู้คนในสังคมตะเกียกตะกายชิงกันปั่นป่วนขึ้นสูงและพุ่งทะยานไปข้างหน้า โดยไม่แยแสว่าต้องเหยียบ ต้องผลักดัน ต้องทำร้ายใครมาบ้างตามรายนาม... หรือคุณไม่สนใจเพราะคุณเป็นคนที่ได้อยู่หน้าสุดอยู่แล้ว” บุรีไม่วายเคาะเอาในตอนที่

ศรุตาทัวร์เราอีกครั้งหนึ่ง หากครั้งนี้ด้วยความภาคภูมิใจของนางคน หญิงสาวเซ็ดหน้า สะบัดผมดำยาวหยักเป็นคลื่นของตนมารวมกันไว้บนบ่าข้างหนึ่ง ใช้นิ้วหมุนพันมันเล่นอย่างใจลอยก่อนที่จะตอบคำถาม

“ใช่! ฉันเป็นอย่างนั้น และตั้งใจจะเป็นอย่างนั้นให้ได้อยู่แล้ว” เธอหรีดดวงตาดำงาม ระบายนั้นจ้องมองตรงมาอย่างค้นหา

“คุณบุรีพูดราวกับว่าอยากให้โลกให้สังคมหยุดนิ่ง ไม่มีการเดินหรือวิ่งไปข้างหน้า อย่างนั้นแหละ”

“เปล่า...ผมเพียงแต่ต้องการให้ทุกคนหอบหัวเอามารยาทและคุณธรรมจรรยาติดตัวไปด้วยเท่านั้นแหละ ไม่ใช่คิดแต่จะคืนรนไปข้างหน้า หลงลืมและทิ้งสิ่งที่สำคัญที่สุด สำหรับจิตวิญญาณไว้เบื้องหลัง การต่อสู้คืนรนเพื่อชัยชนะก็เป็นสิ่งที่ดี แต่ก็ควรคำนึงว่าเราได้ชัยชนะนั้นมาโดยวิธีไหนด้วย” (ทรายสีเพลิง, หน้า 526)

“เราเคยคุยกันแล้วใช่ไหมทราย บนเรือ ถึงความมุ่งมั่น พุ่งทะยานไปว่าแค่ชัยชนะของคุณ...และของผู้คน” เสียงนุ่ม ๆ เบา ๆ นั้นยังคงดังมาอีก

“ทั้งหมดนี้ คุณทำไปเพราะต้องการเอาชนะโดยไม่แยแสใส่ใจกับวิธีการ คุณวางกติกา วางคุณธรรมทิ้งไว้แล้วมุ่งหน้าพาดฟัน... มันคงจะไม่ร้ายกาจน่ารังเกียจนักถ้าคุณมีคู่ต่อสู้ที่สมน้ำสมเนื้อ...” (ทรายสีเพลิง, หน้า 660)

- การตีความการอบรมสั่งสอนผู้ชายในการทำหน้าที่หัวหน้าครอบครัวและมีจริยธรรม ต่อเพศตรงข้าม

“คุณจะมองเพียงแค่ผลของมันเท่านั้นหรือคะ คุณบุรี คุณก็รู้ว่าอะไรทำให้ฉันเป็นอย่างนี้... คุณมองข้ามจุดเริ่มต้นที่ความผิดพลาดของพ่อของฉัน เพราะเขาก็เป็นผู้ชายเหมือนกับคุณ ใช่ไหมเล่า...” คราวนี้เธอพูดออกมาด้วยอารมณ์ประชดประชันก่อนที่จะระเบิดวาจาอย่างคั่งแค้น ออกมาอีกว่า

“เขาทำอะไรก็ได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องแยแสกับผลของมันแล้วก็เอาความผิดทั้งหมดมาวางไว้ที่ฉันคนเดียวใช่ไหม”

“ผมไม่เคยเห็นด้วยกับการกระทำของเขาทราย ไม่เคยเห็นด้วยว่ามันเป็นการกระทำที่ถูกต้อง งดงาม และไม่เคยมองข้าม ไม่ละเลย...”

ถ้อยวาจาของยายของเขา กลับเข้ามาสู่ความทรงจำของบุรีอีกครั้ง “ผู้ชายต้องเป็นเสาเอกของบ้าน ต้องตั้งอยู่ที่อันควร ต้องมั่นคงด้วยคุณธรรม” นี่ไงล่ะ... โศกนาฏกรรมครั้งนี้ มิได้มีจุดเริ่มต้นที่เสาเอกของบ้านละเลยหน้าที่และความรับผิดชอบของตัว ไชวคิดว่าหาประโยชน์โดยมิได้คำนึงถึงคุณธรรม... ไม่คำนึงถึงแม้กระทั่งความคิดความรู้สึกของบริวารในบ้านหรือ (ทรายสีเพลิง, หน้า 661)

“บิอย่าเซียวนะลูก อย่าคิดว่าชีวิตจิตใจของมนุษย์คนอื่นไม่มีความหมาย เป็นผู้ชายยังต้องระวังตัวให้มาก คู่พ่อของบีเป็นตัวอย่าง เราต้องเป็นเสาเอกของบ้าน ต้องตั้งอยู่ที่อันควร มั่นคงด้วยคุณธรรม อย่าสร้างบาปไว้กับใครถ้าไม่คิดจะรักใคร่เลี้ยงดู หรือยกย่องเขาจริงจัง...” (ทรายสีเพลิง, หน้า 99)

“เฮ้! บิลองสังเกตุคูชิ ความล้มเหลวของสถาบันครอบครัวในสังคมไทยร้อยละเก้าสิบห้าเกิดจากผู้ชายมักง่าย มักได้ ไม่รับผิดชอบจริงไหม” (ทรายสีเพลิง, หน้า 101)

“ไม่ว่าสังคมเขาจะนับถือคนรวย นิยมคนหล่อ ยกย่องคนเก่งกันสักแค่ไหน... สำหรับยายแล้วไม่เห็นว่าจะไร้มันจะมั่นคงจริงจั่งเท่าคุณธรรมความดี ยายจึงอยากให้มียึดจับข้อคิด ข้อปฏิบัติ เหล่านี้เอาไว้ให้มันคงที่สุด ...แกตัวลงไป บีจะได้เป็นคนที่ใคร ๆ ก็ยกมือไหว้ได้โดยไม่ต้องกระดากใจ...” (ทรายสีเพลิง, หน้า 105/ในละครโทรทัศน์นำเสนอเหมือนกับในนวนิยายโดยแสดงภาพการพูดคุยของครูนารีกับบุรีในวัยรุ่น)

- การอบรมสั่งสอนเพศหญิงให้มีปฏิกิริยาที่ถูกต้อง ไม่ล้างความเลวด้วยความเลว

“เราเคยได้คุยกันมากมาย คุณจำไม่ได้หรือ เราพูดกันถึงเรื่องการวางอดีตไว้ในที่ของมัน ให้มันเป็นเพียงแค่บทเรียน ไม่ใช่ภาระหน้าที่ที่ต้องแก้ไขและแก้คืน หน้าที่ของเรา คือ การสร้างชีวิตให้ถูกต้องงดงาม ทั้งเพื่อตัวเอง ผู้คนรอบข้างและสังคมโดยรวม” (ทรายสีเพลิง, หน้า 662)

“คุณไม่ยอมรับ ไม่ยอมเชื่อเพราะทิฐิและความทะนงตนของคุณมีมากเกินไป ถ้าคุณไม่ปิดตา ปิดใจ เรื่องทั้งหลายก็คงไม่ล่วงเลยร้ายแรงถึงขั้นนี้ คุณเอาความปรารถนา ความต้องการของตัวเองมานำหน้าเหตุและผล เอามานำหน้าคุณธรรมจรรยาอันเป็นบาปหนักที่สุดของมนุษย์ ... คุณมีทุกสิ่งทุกอย่างแล้วในชีวิตนี้ มีแม้กระทั่งคนที่รักคุณอย่างจริงใจ แต่คุณก็ไม่เคยพอใจในสิ่งที่ตัวเองมีอยู่ กลับคิดนิน ไชวคิดว่า ยื้อแย่ง แม้ในสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ต้องการยึดครอง แม้กระทั่งสิ่งที่ไม่มีความหมายอะไรกับคุณเลย... ความไม่รู้จักพอนี้แหละคือความทุกข์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” (ทรายสีเพลิง, หน้า 663/ละครโทรทัศน์นำเสนอทสนทนายาระหว่างบุรีกับศรุตระหว่างล่องเรือใบ)

“แค่คิดไม่ยอมยุติความต้องการของตัวเอง แค่คิดจะทำร้ายผู้คนเพื่อตอบสนองความต้องการที่ร้ายกาจพออยู่แล้วละทราย” (ทรายสีเพลิง, หน้า 663/ละครโทรทัศน์นำเสนอตามนวนิยาย)

- การอบรมสั่งสอนการทำหน้าที่บุพการีที่ถูกต้อง

หากความเป็นพ่อเป็นแม่นั้นยากนัก มิใช่เพียงแต่ความรักก็สามารถเลี้ยงดูให้ลูกเติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งกายและใจได้... คนเป็นแม่ต้องเพียบพร้อมในทุกสิ่ง โดยเฉพาะสุขภาพจิตที่มั่นคง เพื่อเป็นแบบอย่างให้หัวใจดวงน้อย ๆ ที่แสนบริสุทธิ์ได้ยึดถือ... ต้องละทิ้งกิเลสและความรักความต้องการใด ๆ ของตนเองลงเพื่อทุ่มเททั้งหมดให้กับชีวิตน้อย ๆ ที่ได้สร้างขึ้นมาจากวิญญานและเลือดเนื้อของตนเอง

“และที่สำคัญ ต้องระวังตัวทุกอย่างก้าว ทั้งกาย วาจา และใจ ด้วยพฤติกรรมบางอย่าง อาจเปรียบประดุจการป้ายสีสกปรกลงไปบนผ้าขาว...ยากแก่การซักล้าง ทำความสะอาด มีแต่จะยิ่งซึมซับออกไปเป็นวงกว้าง (ทรายสีเพลิง, หน้า 33/ ละครโทรทัศน์นำเสนอเป็นบทสนทนา ระหว่างดวงดา กับคอน ดาลตันในเรื่องความรู้สึกลำบากผิดของดวงดา ที่สร้างปมในเรื่องการเอาชนะและไม่รู้จักการให้อภัยของศรุตดา)

ด้วยที่เนื้อหามากและขนาดของนวนิยายจัดเป็นนวนิยายขนาดยาว 65 บท 678 หน้า ดังนั้นเรื่องทรายสีเพลิง จึงมีโครงเรื่องที่มี Plot หลัก และ Plot รองหลาย Plot ซึ่ง Plot หลัก ได้แก่ การแก้แค้นของศรุตดา plot รอง เช่น ความขัดแย้งของดวงดาและเสาวณีย์ หรือความสัมพันธ์ของศรวณีย์ กับ ฌาน เป็นต้น ซึ่งจาก Plot รองดังกล่าว มีหน้าที่เสริมสร้าง Plot หลักให้ดูมีความสมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น ตัวละครทุกตัวที่ปรากฏขึ้นในเรื่องจะมีภูมิหลัง มีการกระทำที่เกี่ยวข้องกับ Plot ของเรื่อง และการกระทำหลักของตัวละครดังกล่าวจะเป็นการนำไปสู่แก่นเรื่องหรือแนวเรื่องที่ต้องการจะสื่อ

ด้วยความพร้อมขององค์ประกอบดังกล่าว ทำให้การนำนวนิยายเรื่องทรายสีเพลิงมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ได้ไม่ยากนัก ทั้งนี้เนื่องจากองค์ประกอบของนวนิยายและละครโทรทัศน์มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันอยู่แล้ว เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร แก่นเรื่อง การดำเนินเรื่อง เหตุการณ์และปมปัญหาในเรื่อง เป็นต้น

(ข) การเปลี่ยนจากวรรณศิลป์เป็นทัศนศิลป์

สิ่งที่ต้องมีการตัดแปลงมากที่สุดคือ การตัดแปลงนวนิยายที่เป็นวรรณศิลป์ให้เป็นทัศนศิลป์ให้มากที่สุด เพราะการใช้ภาษาต้องเปลี่ยนเป็นการใช้ภาษาเปลี่ยนมาเป็นการใช้ภาพในการบอกเล่าแทน และเมื่อนำมาเป็นละครโทรทัศน์ ก็มีการสร้างความคิดหรือความรู้สึกของตัวละครออกมาให้เห็นเป็นรูปธรรมหรือทัศนศิลป์ เช่นการแสดงความรู้สึกเกลียดชังระหว่างเสาวณีย์และดวงดาในนิยายก็มีการพูดถึง กล่างถึง และนึกถึง อาทิ เมื่อนางอุทิศเล่าเรื่องการคลอดที่มีปัญหาของเสาวณีย์ให้ดวงดาฟัง ดวงดาก็พูดว่า “ดี ดวงอยากให้มันตายทั้งแม่ทั้งลูก” (บทที่ 3) เมื่อนำมาเป็นละครโทรทัศน์ก็มีการแสดงความรู้สึกเกลียดชังของตัวละครทั้งสองให้เห็นชัด เช่น ฉากที่ดวงดาจะต้องเดินผ่านศพและเสาวณีย์ซึ่งกำลังท้องแก่ ดวงดาก็จะมองเสาวณีย์อย่างเกลียดชังและเสาวณีย์ก็แสดงอาการยี้มเยาะดวงดา เมื่อศพแสดงความสนใจเธอและลูกในท้องอย่างเปิดเผย (ละครโทรทัศน์ตอนที่ 2)

การเกิด Invention / Convention

ตามหลักการของ Intertextuality กล่าวไว้ว่าเมื่อมีเนื้อหาเกิดขึ้นมาใหม่นั้น ต้องมีเนื้อหาเดิมที่เคยได้กล่าวไว้แล้ว แต่อย่างไรก็ตามในการนำมากล่าวถึง อ้างถึง หรือเขียนถึงก็จะมีรูปแบบใหม่ตามเนื้อหาที่หยิบมาพูดในครั้งใหม่ เช่นเดียวกับนวนิยายและละครโทรทัศน์นั้นคือสื่อทั้งสองประเภทต้องมีการสร้างขนบเดิม (Convention) และมีการสร้างสรรค์ใหม่ขึ้น (Invention) ในแต่ละครั้งที่มีการพูดถึง เขียนถึง หรือการนำไปผลิตใหม่ (Reproduction) ในที่นี้จะทำการวิเคราะห์ Convention / Invention

(ก) การตีความการสร้างตัวละคร

สำหรับประเภทของละครเรื่องทรายสีเพลิงนั้น จัดเป็น Genre ของ Soap Opera ที่นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบ Realistic การจัดละครเรื่องดังกล่าว เป็น Soap Opera นั้น เพราะเวลาในการออกอากาศหลังข่าวภาคค่ำ ในวันจันทร์และอังคารทุกสัปดาห์ ซึ่งถือเป็นเวลา Prime Time ของสถานีโทรทัศน์ไทย ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว จะเป็นรายการ Soap opera อยู่แล้ว ดังจะเห็นได้จากผังรายการโทรทัศน์

แต่อย่างไรก็ดี ละครโทรทัศน์เรื่องทรายสีเพลิง นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบที่มีความแปลกใหม่ (Invention) โดยตั้งอยู่บนขนบเดิม (Convention) ดังจะเห็นได้จากตัวละคร สุรดา ซึ่งถึง

แม็ลลิตาจะเป็นผู้แสดงบทนี้ ซึ่งตามลักษณะของลิตา ปัญโญภาส จะเล่นบทเจ้าหญิงที่แสนดี ฉลาดร่าเริง น่ารัก มาตลอดตามที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อ เรื่องตัวละครและลักษณะนิสัยของตัวละครมาแล้วนั้น สรุตาที่ลิตาแสดงก็มีความแปลกใหม่มากขึ้น จากตัวละคร นางเอกใน Soap Opera ทั่วไป อาทิเช่น สรุตา เป็นคนเรียนเก่ง ทำงานเก่ง นอกจากนี้สรุตาต้องเป็นผู้หญิงที่มีเสน่ห์ และสามารถแสดงท่าช่วยวนเพศชายได้ โดยต้องอยู่ในกรอบของขนบเดิม เช่น สรุตาสามารถเป็นฝ่ายชวนเพศชายดื่มเหล้าก่อนได้ สรุตาจะแต่งตัวเซ็กซี่ แต่ต้องไม่ใช่การใส่ชุดนอนไปยั่วผู้ชายถึงห้องตามที่ในนวนิยายเขียนไว้ เพราะจะเป็นการ Shock คนดู และทำให้คนดูไม่สามารถยอมรับ Invention ใหม่บน Convention เดิม ๆ ได้ นอกจากนี้สรุตาไม่ใช่ผู้หญิงแสนดีที่ทนการทรมานของพระเอกตามแบบนางเอก Soap Opera ทั่วไป แต่สรุตากลับเป็นผู้สร้างความสับสน กังวลขึ้น ในใจของพระเอก คือ นูรีด้วยซ้ำ แต่อย่างไรความสัมพันธ์ของพระเอก นางเอก ในเรื่อง ทรายศีเพลิง ก็ยังมีเค้าโครงของพระเอก นางเอก Soap Opera นั่นคือ ถึงแม้นางเอก คือ สรุตา จะเก่งหรือเด่นมาจากที่ใด เมื่อใดที่สรุตาพบนูรี จะแสดงให้เห็นการยอมแพ้ (Surrender) อยู่ในการแสดงดังกล่าว เช่น การตัดพ้อต่อว่า การน้อยใจ เป็นต้น แต่เมื่อถึงตอนจบแล้ว ถึงแม้เนื้อหาของละครโทรทัศน์จะไม่สามารถทำให้เกิดการจบแบบมีความสุข (Happy Ending) ตามรูปแบบของ Soap Opera แต่ผู้จัดละครโทรทัศน์พยายามหาทางออกให้ตัวละครมากขึ้นกว่าในนวนิยายเพื่อเป็นการให้กำลังใจตัวละครหลังจากเรียนรู้ความผิดแล้ว นอกจากนี้ เนื้อหาในนวนิยาย บทที่ 11 - 13 ที่เป็นการพูดถึงการเดินทางลงเรือชมวิวมหานครนิวยอร์กของสรุตา กับสติฟ หนุ่มชาวอเมริกัน ซึ่งเป็นการนำเสนอบทบาทของสรุตาต่อเพศชาย นั่นคือความสามารถในการครอบงำความคิดการกระทำของเพศชายให้มาหลงใหลในตัวสรุตา นั้น เมื่อนำมาผลิตเป็นละคร ผู้จัดละครไม่ต้องการนำเสนอภาพของสรุตา กับชายหนุ่มคนอื่น นอกจากฉาน จึงเปลี่ยนเป็นการนำเสนอภาพความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างฉานกับสรุตา ในเพียงตอนเดียว โดยนำเสนอเป็นภาพตัดต่อของตัวละคร 2 คน ในสถานที่และเหตุการณ์ที่ต่าง ๆ กัน โดยตัดต่อภาพหลาย ๆ ภาพประกอบกันเพื่อเป็นการแสดงความสนิทสนมของทั้งคู่ โดยไม่ต้องมีบทเจรจา และใช้เพลงที่มีท่วงทำนองสดใสประกอบให้ภาพน่าดูยิ่งขึ้น และเพื่อเปลี่ยนความหมายจากความเสรีทางเพศของตัวละครสรุตา มาเป็นการมีคู่รักอยู่แล้วเท่านั้น

(ข) การตีความจากวรรณศิลป์เป็นทัศนศิลป์

สำหรับนวนิยายเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนเป็นนวนิยายนำเที่ยวขนาดสั้น มีความยาว 13 บท 208 หน้า โครงเรื่องของยามเมื่อลมพัดหวนเป็นการบอกเล่าการเดินทางในประเทศฝรั่งเศสและ

อังกฤษ โดยในตัวละคร 2 ตัว เป็นผู้บอกเล่าเรื่องราวสถานที่ต่าง ๆ แทนการบรรยายสถานที่ตามแบบของสารคดีท่องเที่ยว โดยแบ่งเป็นหัวข้อได้ 2 หัวข้อคือ

(I) การตีความเนื้อหา

เนื้อหาของยามเมื่อลมพัดหวน เน้นความรักและความไม่เข้าใจของตัวละครทั้ง 2 ที่มีต่อกัน การเข้าใจผิด เป็นต้น ตัวละครในเรื่องที่มีปรากฏอยู่ในบทสนทนาและเหตุการณ์ต่าง ๆ มีเพียง 4 คน ระยะเวลาในการดำเนินเรื่อง สั้น กระชับ โดยในนวนิยายได้บรรยายความคิดของตัวละครของชงและการบูร และคำพูดของชง เช่น เมื่อการบูรถามชงว่าทำไมจึงยังไม่แต่งงาน ชงก็ตอบว่าเพราะไม่เคยพบผู้หญิงแบบการบูร (นวนิยาย ยามเมื่อลมพัดหวน บทที่ 13)

(II) การตัดหรือขยายเนื้อหา

ในเรื่องยามเมื่อลมพัดหวน มีบางส่วนที่ผู้ประพันธ์ขยายมากเป็นพิเศษ เช่น การให้ข้อมูลทางด้านศิลปกรรมในพิพิธภัณฑ์ และงานสถาปัตยกรรมในแวร์ซายส์ โดยดำเนินเรื่องไปตามความสัมพันธ์ระหว่างชงและการบูรเป็นหลัก ผู้เขียนสอดใส่บุคลิกลักษณะของตัวละครไปในการเล่าเรื่องบ้าง เช่น ท่าทาง กริยาตื่นตาตื่นใจของการบูร เมื่อชมพระราชวังแวร์ซายส์ หรือ การบรรยายวิธีการพูดของชง การบอกเล่าเรื่องราว เนื้อหารายละเอียดส่วนมากจะอยู่ในการอธิบายงานศิลปต่าง ๆ

นักท่องเที่ยวจำนวนมากเกินไปมาล้นสวน ส่วนใหญ่เดินมุ่งหน้าไปทางเดียวกัน คือมุ่งไปสู่ประตูทางเข้าพระราชวังอันมีนามขจรขยายไปทั่วโลกแห่งนั้น รั้วเหล็กด้านหน้าสีเขียวประดับลายทองโปร่งคาบดูเรียบง่าย หากงามสง่ารับกับอาคารที่มองเห็น ชุมประตูส่วนบนเป็นลวดลายทองทั้งหมด ประดับมงกุฎไว้ส่วนยอด เป็นสัญลักษณ์ว่าสถานที่นี้คือที่ประทับแห่งราชา

“วังเจ้านายในยุโรปส่วนใหญ่คล้าย ๆ กัน มีลักษณะคล้าย ๆ กันที่เราเห็นนี้แหละครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สร้างกันในสมัยหลัง ๆ ที่ว่าคล้ายก็เห็นจะเป็นเพราะต่างก็ใช้แวร์ซายส์นี่แหละเป็นแม่แบบ ทางขวามือที่เห็นไม้กางเขนอยู่บนหลังคานั้นเป็นโบสถ์ อนุสาวรีย์ คนขี่ม้าที่เห็นตรงกลางนั้นเป็นอนุสาวรีย์พระเจ้าหลุยส์ที่สิบสี่”

“จริงหรือคะที่ว่าพระราชวังเจ้านายในยุโรปใช้แวร์ซายส์เป็นแม่แบบรวมทั้งพระราชวังในเมืองไทยด้วยหรือเปล่า ประตูนั่น...” การบูรหันกลับไปมองที่ประตูทางเข้า “...คล้าย ๆ ประตูพระที่นั่งอนันตสมาคมเหมือนกัน”

“ประตูพระที่นั่งอนันตสมาคมจะได้ความบันดาลใจมาจากประตูกังหันกังหันลมในลอนดอนมากกว่า ผมก็ไม่ได้หมายความว่าพระราชวังของเจ้านายในยุโรปทั้งหมดจะใช้แวร์ซายส์เป็นแม่แบบดอกนะครับ จะว่าเป็นแม่แบบเลยนะไม่ใช่ แต่อย่างน้อยที่สุดก็ได้ความบันดาลใจ ผม

เชื่อว่าอย่างนั้นแม้กระทั่งพระราชวังของเจ้านายสเปนที่แมดริดที่คุณเพิ่งไปเห็นมานั้นก็เหมือนกัน ผมเข้าใจว่าจะสร้างที่หลังแวร์ซายส์อย่างพระราชวังที่เซนต์ปีเตอร์เบิร์กที่เปลี่ยนชื่อเป็นเลนินกราด นั้นแทบจะจำลองแวร์ซายส์ทั้งหมดไปเลย”

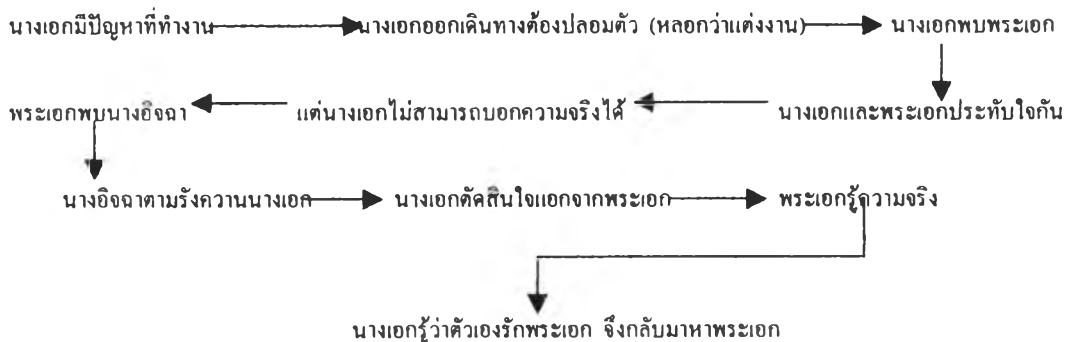
“เรียกว่าแวร์ซายส์เป็นของแท้และเป็นแบบฉบับดั้งเดิม”

“คงจะทำนองนั้น คือ ถ้าผมเป็นสถาปนิก มีพระราชวังที่โหนดงศ์หนึ่งมาจ้างผม สร้างวัง ผมก็ต้องมาดูที่แวร์ซายส์นี้แหละว่าเขาสร้างกันยังไง ผมไม่รู้ว่าจะมีเวลาจะไปเดินดู สวนหรือเปล่าสิ่งที่ทำให้แวร์ซายส์สวยงามเป็นเยี่ยมไม่ใช่จำเพราะแต่ตัวอาคารที่เห็นที่เท่านั้นนะ สะ สวนด้านหลังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ถ้าไม่มีส่วนนี้แวร์ซายส์อาจจะไม่มีชื่อเสียงมากเท่าที่เป็นอยู่ก็ได้ว่ากันว่าสวนที่เป็นแบบของฝรั่งเศสแท้ ๆ เลยทีเดียว”

“นั่นไงอะ...” ชงหันหลังมาแล้วชี้มือไปทางสวน “...นั่นคือส่วนที่เป็นสวนของแวร์ซายส์ อ้อ...ผมพอจะนึกออกแล้วว่าส่วนแบบฝรั่งเศสที่ผมพูดเมื่อครู่นี้เป็นยังไง คือ เขาสร้างเป็นแบบซิมเมตรีไงอะ คือสองข้างสองฝั่งเท่ากันเหมือนกัน แล้วก็...แล้วที่สวนแห่งนี้มีชื่อเสียงมากคือเรื่องความสามารถในการกำหนดความงามของสวนให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับธรรมชาติ ทำนองนี้แหละหรือว่าจะเป็นกำหนดธรรมชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสวน ผมก็ไม่ค่อยแน่ใจ แต่ถ้ามองจากที่สูงนะอะ จะเห็นได้เลยว่าสวนแห่งนี้กลมกลืนไปกับทิวทัศน์รอบ ๆ บริเวณทั้งหมดอย่างมากแล้วก็ส่งให้ตัวอาคารงามขึ้นอย่างมากด้วย” (นวนิยาย บทที่ 4 / ละครโทรทัศน์ ใช้การแสดงภาพของพระราชวังแวร์ซายส์และมีการพูดถึงสถานที่ จากนั้นเป็นการสนทนาระหว่างชงกับการบูรในเรื่องความรักแทน/ละครโทรทัศน์จับภาพของสถานที่โดยรวม แต่เน้นบริเวณสวนรอบๆพระราชวัง)

เมื่อจะต้องนำยามเมื่อลมพัดหวนมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์หลังข่าวภาคค่ำ ในช่วงเวลา 20.30 – 22.00 น. โดยรูปแบบของละครโทรทัศน์ดังกล่าว จะเป็นรูปแบบละคร Soap Opera ซึ่งเป็นรูปแบบของละครโทรทัศน์ไทย เนื่องจากเรื่องยามเมื่อลมพัดหวนเป็นเรื่องที่ต้องเพิ่มเติมเนื้อหาให้มากขึ้น เนื่องจากเนื้อหาเดิมไม่เพียงพอในการนำมาทำเป็นละครโทรทัศน์ เพราะขนาดของเรื่องสั้นและมีตัวละครน้อย มีโครงเรื่องเดียว ดังนั้น เมื่อจะต้องผลิตเป็นรายการโทรทัศน์ ผู้ผลิตจึงเขียนบท จึงต้องเพิ่มเนื้อหา ตัวละคร เหตุการณ์และปมขัดแย้ง และโครงเรื่องย่อยขึ้น เพื่อให้เรื่องมีความยาวพอเหมาะกับการผลิตเป็นละคร 24 ตอนจบ จากเดิม 13 ตอน ผู้เขียนบทละครโทรทัศน์ได้สร้างเนื้อเรื่องเพิ่มเติม พร้อมกับใส่ปมปัญหาเข้าไปเพิ่มขึ้นด้วย

การดำเนินเรื่องของละครโทรทัศน์ยามเมื่อลมพัดหวน เป็นการดำเนินเรื่องตามรูปแบบ Genre ของละคร Soap Opera ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้



นอกจากนี้ตัวละครของเรื่อง ยามเมื่อลมพัดหวน เป็นตัวละครแบบตายตัว ไม่มีการพัฒนาหรือการเรียนรู้เพิ่มเติม ยังเป็นพระเอกที่มีความนุ่มนวล สุภาพ อ่อนโยน ร่าเริง การบูรเป็นผู้หญิงไทยที่มีความสุภาพเรียบร้อย ย่อมหวาน รักนวลสงวนตัว นอกจากนี้ยังมีตัวละครที่เป็นรูปแบบ Convention ของละคร Soap Opera เป็นบทผู้ช่วย (Helper) ได้แก่ บทของอ้วนและเสด สองสามีภรรยาที่มีหน้าที่เป็นเหมือนผู้ช่วยพระเอก ผู้ช่วยนางเอก และยังเป็นตัวละครที่เพิ่มอรรถรสให้กับละคร เพราะมีลักษณะสนุกสนาน ร่าเริง มีอารมณ์ขัน และสิ่งที่ยากไม่ได้ คือ ตัวอิจฉา ซึ่งจะรูปแบบตามลักษณะละคร Soap Opera คือ เป็นผู้หญิงโลเลเปลี่ยนใจง่าย ชื่ออิจฉา ปากร้าย คอยรังแกหรือดูถูกนางเอกเสมอ ซึ่งในนวนิยายไม่มี แต่เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ก็ได้เพิ่มเติมบทบาทของเขเลนขึ้น เพื่อแสดงภาพในด้านบวกของนางเอกให้เห็นเด่นชัดขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงจุดประสงค์ของฉากและเนื้อหาของเรื่อง เช่น ในฉากชมพระราชวังแวร์ซายส์ ซึ่งในหนังสือได้บรรยายไว้อย่างละเอียด แต่เมื่อนำมาผลิตเป็นละครโทรทัศน์ การนำเสนอเนื้อหาศิลปกรรม สถาปัตยกรรม อาจจะไม่สร้างสรรค์รสให้ผู้ชมได้มากนัก ผู้เขียนบทจึงเพิ่มเติมบทสนทนาเป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างพระเอกและนางเอกขึ้นและใช้เวลาในฉากพระราชวังแวร์ซายส์น้อยกว่าที่ใช้บรรยายในนวนิยาย แต่ได้มีการเพิ่มเติมฉากในสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ให้มีมากขึ้น เช่น ฉากการเล่นสกีบนภูเขา ฉากในตัวเมืองลูเซิร์นเป็นต้น โดยเน้นการเสนอภาพของสถานที่ต่างๆ ในมุมกว้าง เพื่อแสดงความยิ่งใหญ่ของสถานที่และเพื่อให้เรื่องมีสีสันน่าติดตาม ไม่เกิดความรู้สึกจำเจ ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีความจำเป็นเพราะเมื่อเป็นนวนิยาย ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะเขียนเป็นนวนิยายท่องเที่ยว แต่เมื่อนำมาเป็นละครโทรทัศน์ความสำคัญในการนำเสนอสถานที่ลดลงและให้ความสำคัญกับการแสดงของตัวละครแทน